

విరోధాన్ని దృఢీకరించుము

(రైతుల ఓడనీ)

ఇంగ్లండు

ఇంగ్లండునందు క్రిష్టమను.

లండను, డిసెంబరు 22:— ఈ సంవత్సరము రైతులు చాల తగ్గిపోయినందున, పండుగ వలసలను తీసుకొని, ఈ సంవత్సరపు క్రిష్టమను పండుగ అతిపెద్దపెద్దగానే యుండును. ఆహారవిషయమునకును తీసికేసినవో మాంసాహార మెక్కువగ నుండును. ఇప్పుడేయుటకు భవనము విశేషముగా నుండును. యుద్ధమునందు విడుదలయొందిన జనులు ఇదివఱకెన్న దును జరుపకట్లు ఈ సంవత్సరము క్రిష్టమను జరుపుకొనుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. అంగ్ల జేతనునందున్న సైనికులు 12 దినముల సెలవుతో స్వగృహములకు పోవుచున్నారు. అధినివేత సైనికులు: ఆమెకును ప్రవాసమునలె లండనుకు వచ్చుచున్నారు. వీధులలో తమాషాలను చూచుటకు వచ్చు సైనికులు భవనములపై క్రిష్టమనుచెట్టు, వేతులలో బొమ్మలను టోపీలయందు అలంకారములను ధరించి వీధులకు పోతుంటిని. వలసలకు గానుండినను పావులు విశేషవిక్రయములను గావించెను. లండనునందు చేరిన జనసంఖ్య మితిమీరినది. హోటాలలందును, విడుదలయందును దిగి జనులసంఖ్య అత్యధికమయ్యెను. విల్సనుగారి సందర్శనమును, రాజుగారి ఉత్సవమును, నగరాలంకారములను క్రిష్టమవారమును పూర్తిచేయును.

ఒక మరణము

లండను, డిసెంబరు 22:— విలియం హార్వేను క్రాసు గారు మరణించిరి ప్రకటించబడినది.

ప్రెసిడెంటు విల్సను దంపతులు.

లండను, డిసెంబరు 22:— డిసెంబరు 28-వ తేదీ విల్సను దంపతులు దోహతులవచ్చెను. కన్యాలు ద్వాదశు గారు స్వాగత మొసగెదను. వీర్ముటనారు రైలులో చొరుకుకొనుటకు వెళ్లెదను. అనట స్వాగతము దంపతులు సభాపతి దంపతులకు స్వాగత మొసగుదురు. వారందఱును బకింగులో రాజమందిరమున కేగెదను. మార్గమున సేనలు బావులు నీరి యుండును. అనట సభాపతి దంపతులు సమాఖ్యదంపతులతో వింహరగించెదను. 27-వ తేదీని ఉదయమునకు మధ్యాహ్నమునకు ప్రధాన మంత్రివర్గమునకు సభాపతిని దర్శించును. సాయంకాలము రాజమందిరమున భవనము బహిరంగమందు జరుగును. ప్రముఖులందఱు వాహనీంబులగుదురు. 28-వ తేదీని సగరమున సభాపతికి బహిరంగ స్వాగత మొసగుదును. సాయంకాలము దోహతులవారు విందు చేసెదను. విల్సనుగారి తల్లిగారి జన్మస్థానమున కాలెక్టురు విల్సనుగారు 29-వ తేదీని వెళ్లెదను. 30-వ తేదీని మాంచెస్టరు నగర స్వాతంత్ర్యమును బడసి 31-వ తేదీని ప్రాచ్యుల వెళ్లెదను.

చర్చిలుగారి ప్రసంగము.

లండను, డిసెంబరు 23:— కార్మికులకు యంత్రకాలా స్వామ్యమును ప్రతినిధుల సమావేశమున చర్చిలుగా నుపన్యసించిరి. యుద్ధవిషయమునుండి జేకోవయోగ ననుపక్రమములను మార్చుటలయందుండి 10 వేల లక్షల పావుల వెలగల యుద్ధ సామగ్రిలను కాంతిపూత్రముల పరి కర్ణంతయు కలుగకుండ మార్చుటలయియున్నది. నవంబరు 11-వ తేదీకి ముగియగలవారి ప్రధానస్థానమున 20 వేలకుండి యుండిన. నవంబరు 31-వ తేదీ నకును 4 వేలకుండిన జననరి 31-వ తేదీకును 6 వేలకుండిన విడుదలచేసెదను. ఇప్పటికి 25 వేల నుండి ఇనస్పెక్టరులు వదలబడిరి. ఆ క్లో బరు వె ల లో నిర్మాణమునతో న్నత పరిమాణమునకు పోయినది. పోరుగారి ఫీరంగి దళము 15 దినముల వరకుగా దినమునకు 12 వేల నుండ్ల వంతున వ్యయపరచిరి. అక్టోబరు నెలలో దామాషా వార మానకు 47 వేల టన్నుల నుండ్లు నిర్మించబడెను. క్రిష్టమను గాటికి 280000 నుండి విడుదలచేయుట జరుగును. చాల మంది ఇదివరకే జేతపూత్రములందు పని ప్రారంభించిరి. ఉక్కు పనులలోని మార్పునూడ ననుకూలముగానే యున్నది. ఉక్కు ఎగుమతి ధరలు మేము 1-వ తేదీవరకును నిర్ధారణ చేయబడెను. యంత్రసామగ్రిల నిర్మాణమునకును క్రయ విక్రయములకు అభ్యంతరములు తొలగింపబడెను. మరీ వెక్కువ వస్తు

వుల విక్రయమున కభ్యంతరము తొలగింపబడినది. అధినివేతముల వాణికావలసిన సామగ్రిలనిర్మాణమునకు నూడ వారు వ్రాయుటకు కోరబడిరి. ఆ వస్తువులు బ్రిటిషు జేతనుననే సదుపాయముగా నిర్మించబడును. రైల్వేసంఘమునకు 10000 ఇంజనులను 40 వేల వేగములను తెప్పించుచున్నారు. గృహ నిర్మాణమునకును దోహతులవారు వెద్ద ఎత్తున శేర్పాటు చేయుచున్నారు. కొద్ది నెలలలోను వెద్దవెద్దపరిశ్రమనుగూర్చి విరివిగా పని జరుగగలదని చర్చిలుగా నుండిరి.

మరలి వచ్చిన బ్రిటిషు ఖియదీలు.

లండను, డిసెంబరు 23:— 5288 గు రుక్మగులును 99247 గురు సైనికులును 4201 మంది పౌరజనులు క్షతజేతులలో చెజసాలలనుండి బ్రిటిషు జేతనునకు మరలి వచ్చిరి.

రాజుగారి క్రిష్టమను అభినందనములు.

లండను, డిసెంబరు 24:— రాజుగారు యుద్ధాంతమునకు సేవలను గానుములు తగిలిన వారిని అభినందించుచు క్రిష్టమను సందర్శమున కుటలపర్చి గావించిరి.

వి. సి. ఎస్. పరీక్షలో తేరినవారు.

లండను, డిసెంబరు 20:— సి. డి. జేతములు (బొంబాయి) ఎస్. కే. సింహా, కే. సి. చంద్ర (కలకత్తా) ఎస్. జి. కంగోదయను (చెన్నై) ఎస్. లాల్, ఆర్. ఎస్. టెనర్లీ డబ్ల్యూ. హుస్సేన్ (కలకత్తా) వి. ఎస్. బిధు, ఎస్. ఎస్. ఏ. హైదర్ (బొంబాయి).

ప్రాము

సంధివరతులు

లండను, డిసెంబరు 21:— మైక్లుఫ్ట్రేకయొక్క స్వాగతము విశేషము విల్సను గారిని సందర్శింపగా వాటిల్లు చెప్పిరి: “సంధివరతులూ చర్చించబడవలయు నుఖ్య సమస్య యొకటి గలదు. ఇకముందెప్పుడును యుద్ధములు రావలసినట్లు తగిన యోగ్యతలను జేయుటకు బుద్ధి వివిధరాజకీయజ్ఞులకు గలదాయము అంతయు పరిధానము.” యుద్ధము విజయవంతముగ సంధిమొందుటవల: కలిగిన వాత్సల్యము కష్టములను స్వల్పగా త్రవ్వము సహాయము వెద్దరాష్ట్రములవారందఱును పూనుకొనవలయును.

“గ్రాండుస్ట్రీటు”న జూడ గోరగా మిత్రమందలివారి కర్ణంతయు మొనరించిన బ్రిటిషు వారి కావర్తమును జూచుటవలన తన కమితసంతోషము కలుగగలదు గాని ప్రస్తుతము దాని జూడకాలనందునకు చాల విచారించుచున్నాను. గ్రేటు బ్రిటను వాని కావర్తమునకు ఆమె గా సుముక్తరాష్ట్రముల వాని కావర్తమునకు నత్తికొన్న పాపమును, అన్యాయమున కావర్తము గలదు. ఈ సంగతి నమెకా జేతను లండను తెలిగి యున్నారనియు, అట్టివానివలన గలదు ఫలితములను వారెరిగి యున్నారనియు నతడు తెలియజేసెను.

సముద్ర స్వాతంత్ర్యము.

యుద్ధవిషయమును బ్రిటిషు వారు సముద్ర స్వాతంత్ర్య సంరక్షణార్థము గొప్పసహాయ మొందిన వడుచు విల్సను గారు తెలివిన వాక్యములయందలిసద్భావము వర్ణనాత్మక ము అనితేపు వ్రాయుచున్నారు. అంగ్ల కాక్కు సంధిపుల యధార్థతా న్యాయములందు తన కెంతయు విశ్వాసము గలదను సంగతి నతనిమాటలు తెలియజేయ. అతడిట్లుచెప్పెను: “ఒక విధమైన స్వేచ్ఛాన్యాయములను గూర్చి ఆమెకా బ్రిటిషు జేతము తెలివరకు ఏకాభిప్రాయము కలిగియున్నదియు నేక తెలిసికొనవలసియున్నది. పరిపంచయందలి రాజనీతినికారదు లాక సామాన్యసంఘమును కలిగి యుండి పృథువులు తాము పరిష్కరింప నున్న సమస్యలను న్యాయముగ పరిష్కరింపఁ జేయుటావశ్యకము. అందువలన వారు ప్రపంచపరిశ్రమందలి మహావిషయస్థితికి తగిన పని చేసియుంటుంటే లోకమంతటి కృతజ్ఞులకును పాత్రులగు నుండెదను.”

వివిధ జేత సమ్మేళనము.

పారిసు, డిసెంబరు 23:— పౌరజను స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యము కలవను నియమమును మొదట మిక్రిజేతముల

వారు స్థిరపరచెదను. దాని వనునంది సేవకు మిత్రములకు మధ్యన రైత్యము తప్పక జరుగును. దీనివలన బ్రిటను ఆమెకా జేతములకు స్వచ్ఛమగు నైత్యము కలుగును. ఈ విషయములను క్షతజేతులవారు నూడ నంగీకరింపవలసిన మిత్రమందలివారు వారి కాజ్ఞాపించును. ఈ ముగ్ధమునకు బ్రిటిషు జేతమువారికి కలిగిన నూతన కలననుస్థలము మేము గ్రహించగలిగి మని తలచెదను. మీది ద్వీపసామ్రాజ్యమునకుచే మామపౌర్యేకముగ గల అంతర్జాతీయ సమస్యలను నూడ మేము గ్రహించితి మని వెల్లడించుట విల్సను గారు నుడిచిరి. సముద్ర స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి విల్సను గారి పృథగ్ముఖ సంపుట విశ్వాసమును నూచించియుండలేదు. పరిపంచయంతయును కాంతి స్వేచ్ఛాన్యాయముగా కోరుటచే దానిని నెలవేర్చుటకు రావచ్చునట్లుగా చర్చించుట కెట్టి విన్నుమును కలుగగూడదు. వివిధజేతుల సంబంధములనూడ చర్చించబడును. కలకత్తా జేతులవారు నూడ సభాసంఘమును స్వేచ్ఛాన్యాయ పరిపంచము పూర్తిగా చెల్లించిన విషయము వారి శేర్పాటు విషయ మూహించింపబడునని విల్సనుగారు నుడిచిరి.

విల్సనుగారికి గౌరవము.

పారిసు, డిసెంబరు 22:— పోస్ట్మన్ తన చాక్రమున ప్రభువర్యాయము ఒక విశేషమునకు దాక్టరు ఆనరిన్ కాసా అక విరుదగౌరవము నొసగెను. అట్లెప్పుకొనెనుగాను చారిత్రకార్యపండితుడగు ఆల్ఫ్రెడు క్రాయిసెలుగానను, జూరిన్ పూర్తిజన్మ పాలిటిక్సు పండితుడగు లార్నాడిగానను విల్సనుగారికి డిప్లొమా నొసగిరి.

విల్సనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు ఇట్లు చెప్పిరి: ఇంతవఱకు నడచుచుండున యుద్ధము వివిధభాతులను మాత్రమే కాక జేతనాగరికములకును జరిగిన యుద్ధపురు చెప్పనగును. ఒక నాగరికవిధానము అతివివేచి కలిగినది. అది వస్తుకాత్రమును ఇష్టమునచ్చినట్లు వినియోగించి, జ్ఞానమునుండి నీతినివ యములను తొలగించి మనుష్యులకి కొను ప్రతి యూహను మనుష్యులకి ద్రోహము చేయుటయందే యుపయోగించునది. రెండవది మరేవ్యవస్థకు భావబలమును, సత్సంప్రదానములనుగలిగి న్యాయముకొలుపు పాటుపడుచు స్వతంత్రజీవనము కొలుకు కృషిసంబునది. ఈ యుద్ధమునందు స్వాతంత్ర్యవిజయ మనగా లోకమున అట్టి భావమునకు కలిగిన విజయము. ఇకముందు ఇక్కడ సంధినిర్మాణమునకు సమావేశము కా నున్న మహాజనులు ఎవ్వరికిని అభిప్రాయముగాక మనుష్యులకే మునకు సేవనలైయుంటుంటే వా ప్రయత్నములకు సౌభ్యము నొసగుచున్నది. “మనుష్యులకి” యుత్తరపుట వత్తిక మించినవో మనమే ప్రభావులమై లోకచారిత్రియన పరాజయములకు తగి యుండుము. సర్వకాలి సౌభ్రాతృత్వ సంఘమును విషయమునకు వా మధ్యమియే. లోకమునందలిమహావచ్చుటవైన చౌదవ్య అన్యాయమును ప్రతుష్ఠింపబడినవో, సద్వింత యకు ఆ స్వేచ్ఛకదీసమును (స్పెల్లెటు) ద్రోహులపై బలము మనుష్యులకి నీతిబలమే. సౌభ్రాతృత్వ సంఘము “లోకమస్థితినివ యములకు కృతీరేకముగా మీ రేమి చేసా దామరున్నారని” మనుష్యులకేము వారందఱు ద్రోహుల ననుగుదురు. కొంచెము రహస్యములను బహిరంగములనువో వ్యవహారమును నులభసాస్యము లగును కేతుగివర్తమువారు ఈ యుద్ధఫలితమును ఒక పక్షముదినుములు చర్చింప సాహసిం చినవో (అది జరుగ నే జరుగదు) ఒక మంతర్వరమునకును, చర్చించుచునే యుండును. యుద్ధము నునయూహనే మించిపోవును. ఆరగా యుద్ధము “భావవిశ్వవిద్యాలయ” మునకు సంబంధించి నదనియే వాభావము. ఆశయభావనాత్మకమునకును జీవనమున న్యాయధర్మవైశ్యముల నుద్ధీకిని భంగకరములగు వానిని ఈ విశ్వవిద్యాలయమును భరింపజాలదు. కడపట ప్రస్తుతము విశ్వవిద్యాలయమును పునఃసేసిన సద్భావ ప్రప్రతియే జయించినదను భావము కలుగును.

రుమేనియా

రుమేనియా దోహతనము

జస్సి, డిసెంబరు 18:— జేతమునకు నందరికిని క్రొత్తవార తనమువారు నియోజకస్వాతంత్ర్యముల నిచ్చెదను. వెద్ద వెద్ద ఎత్తులను విధిజించి రైతులను నిడివిడిగా నొసగదరని ప్రధానమంత్రి తెలిపెను.

స్పెయిను

స్పెయినుకు సముద్ర స్వాతంత్ర్యము

పారిసు, డిసెంబరు 21:— స్పెయిను ద్వీపకల్పము గాన సముద్ర స్వాతంత్ర్య మత్తరసరము గాన వాణిజ్యపురస్థితిని సంధిపథలో నుండవలసిన లోమనోను గాన నుడిచిరి.

అమెరికా

ఒక మరణము.

న్యూయార్క్, డిశంబరు 22:—ఇదివఱకు ఇంగ్లండు నందు అమెరికను రాయబారిగా నుండిన డాక్టరు పేట్ గారు మరణించిన ప్రకటించబడినది.

సంధిపిను యుక్తులు.

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 22:— సంధి పూర్తియగునరకును ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు నిర్దేశించిన 14 విషయములలోను వివిధ దేశములను, సమాప్తస్వాతంత్ర్యము, రహస్య సంధులు, అర్థికశాస్త్రము, సేనలను తగ్గించుట అను నీ 5 విషయముల చర్చను నిలుపదగను. జర్మనులతో స్థిరముగా సంధి జరుగుటకు యుక్తులుగా నవనరముగా విషయముల చర్చకు యిట్లాకేసారి అత్యధికముగా చేయగోరుటకుల హానికలుగవచ్చునని నెనెలుసభలో రిపబ్లికన్ కక్ష నాయకుడు లాడ్జిగారు నడిపెను.

మెక్సికోలో జర్మను రాయబారి.

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 22:—మెక్సికోలో జర్మను రాయబారిగానున్న వాక్ ఎటర్నల్ జర్మనీకి రమ్మని జర్మను నౌరతమువారు వ్రాసిన మెక్సికో నగరమునుండి తిరిగివార్త వచ్చినది. సంయుక్త రాష్ట్రములవారు బ్రిటిషువారితో చేరిన చో జర్మనులకును మెక్సికోవారికిని మైత్రి కలిగింపవలెనని నందు జనవరి-9 తేదీ జర్మనులకు ఇచ్చిన వార్తను నెను.

చీనా

నల్లమందును రహస్యముగా నమ్ముట.

హంఘ్, డిశంబరు 20:—చీనాలో జపానువారు రహస్యముగా ఇండియా నల్లమందు విక్రయము చేయుచున్నారని ప్రతిపక్షపక్షమున జపానునుండి 18 టన్నుల నల్లమందును చీనాకు జపానువారు తెచ్చుచున్నారు. జపాను టపాయుద్ధాగము జపాను వర్తకుల కందజేయుచున్నారని కలకత్తానుండి కోబుమియాగా జనవరి 1-న తేదీ మొదలు పెట్టెలను 1-న తేదీవరకు 4000 పెట్టెల నల్లమందులను గొట్ట పంపబడినది. కోబులో పెట్టెధర 240 పానులు. చీనాలో పెట్టెధర 2 వేల పానులు. లాంగ్లోలో చీనావారు పెట్టె 800 పానులు పన్ను తప్పకొనుచున్నారు. మొత్తము సాము 2 లక్షలపాను లాదాయము వచ్చుచున్నది జపాను వారి రక్షణకొరకును రైలుమార్గము సేవలసాగుచున్నది పేరు కొరకు నల్లమందు పంపబడుచున్నది. దాల్చి కుండా నుంచూరియోకుగూడ చాలనల్లమందు పంపబడుచున్నది. దాల్చి లోను లాంగ్లోలోను నుంకముల యుద్ధాగములందను జపాను వారే అని ఉత్తర చీనా డెయిలీమును ప్రకటించినది.

బెలియము

బెలియమునకు 380 లక్షల ఫ్రాంకుల నిచ్చుట
బ్రుసెల్స్, డిశంబరు 21:—జర్మనులు బెలియంవారికి 380 లక్షల ఫ్రాంకుల నిచ్చివేసిరి.

ఈజిప్టు

మరియొక విమానము.

లండన్, డిశంబరు 22:—ఈరియొక విమానము ఈజిప్టుకు చేరినది. గాలి సరిలేనందున నది వెమ్మడిగా నడచి చూట్టుకు చేరినది.

స్వీడను

స్వీడనులో రష్యా బోల్షివిక్కులు.

స్టావ్ హాను, డిశంబరు 21:— హెల్సింగ్ ఫర్స్ లో 5 గురు రష్యావారిని పట్టుకొనిరి. వారు స్వీడనుకు వెళ్లుచుండిరి. వారియొద్ద బోల్షి విక్ పత్రములు కొరకనవి.

రుష్యా

రుష్యను నష్టములు.

కోపెన్ హేగన్, డిశంబరు 22:—యుద్ధ కాలమునందు రుష్యకులకు 9150000 మంది నష్టమైనదియు, అందు 1700000 మంది మరణించిన వారనియు, 1450000 మంది గాయముల నొంది నిరుపయోగములై రుష్యులు, 5500000 మంది బాగుగా గాయముల నొందిరనియు, 2500000 మంది ఖయిదీ అగా పట్టుకొనబడినదియు వెట్రాగ్రాను తిరిగివార్త తెలుపుచున్నది.

రష్యా స్థితి.

మిత్రముడలి కార్యము.

లండన్, డిశంబరు 22:—రుష్యను స్థితి విషయమును మిత్రముడలివారితో గ్రాన్ థోర్ యోచించుచున్నారని నమ్మకములకు బ్రిటిషు ప్రముఖులయొక్క నూటకును వెలియ వచ్చినది. ఇంతవఱకు మిత్రముడలివారే తీర్మానమును జేయలేదు. విషయమును ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారితో యోచింపనిది యేధమకు తీర్మానమును గలగజాలదు. రుష్యకులకు అత్యధిక పోయ్యములను వహించెనది అధికారులు గ్రహించిరి. సాధ్యమైతత్వముగా ఏర్పాటు జేయుటకు ఈ విషయమును లండనునందు విల్సన్ గారితో చర్చించుటకు పిలువబడుచునది యూరొపమునున్నది. భయభ్రాంతు లగువారు బోల్షివిక్కులబలమునుగూర్చి చెప్పుచు విషయము లతిశయోక్తులుగ గ్రహించబడుచున్నది. వారిసేనాబలము బహుశః 200000 నుండి 800000 వఱకు వుండవచ్చును. మంచితర్ఫీకును వారి కొసగి యుండవచ్చును. కొన్ని మాసములవఱకు సోవియటు ప్రతిపక్షులు తమభారములను బహిగుగముగా చెప్పుకొనియుండిరి. బోల్షివిక్కు ప్రతిపక్ష కాదులును వైబీయూకుగాని దక్షిణమునకుగాని పాటిపోవుట సంభవించియుండును. ఈ భాగములందు బోల్షివిక్కు ప్రతిపక్ష ప్రభుత్వముల సేకరణగలవు. క్యూబకు జిల్లానుండు జనరలు డెనికన్ అనునది అత్యధిక క్రిందను ఎల్సెన్స్ నేక జర్మనులతోను, బోల్షివిక్కులతోను ధైర్యముతో బోరాడుచున్నది. సాజనాఫ్ వంటి మిత్రులగు రాజ్యతంత్రధరులకు (కాడెట్స్ సహా) మితవాద రాజకీయ పక్షవర్తకులు కలసి తాత్కాలిక ప్రభుత్వము నొక వానిని నెలకొల్పిరి. మిత్రముడలివారు ప్రభుత్వముతో సంబంధములు గలిగి యున్నారు. ఈ పరిభుత్వము క్రింద 1 లక్ష మంది గల బలీయులకు సేవగలదు. సేనాస్థితులకు విచారించుటకు బ్రిటిషు వైబీయోగ్ గుండు మొకటి అచ్చటికి పంపబడినది డాక్ జిల్లానుండు బోల్షివిక్కు పరిపక్ష ప్రభుత్వముకటి గలదు. ఇచ్చట మితవాద కాడెట్స్ అగు మార్గములు అనునవి విచారణక్రింద జనరలు క్రాస్నాపుసేన కు చేయుచున్నది. ఈ ప్రభుత్వమును క్యూబకు ప్రభుత్వము అనుకుల సంబంధ బాంధవ్యములు గలిగి యున్నవి. ఈ రెండు ప్రభుత్వములకు క్రిమియానుండు తాత్కాలిక ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుచున్నవి. ఉక్రేనియానుండు సిక్కులు మతంతరీనముగా నున్నవి. ఇటీవల కీఫ్ పురమున డెనికన్ నేనకు, వెనురా, బామిమిగోలక్రింద నున్న విభాగ వాదుల సేనకును యుద్ధము జరిగెను. డెనికన్ నేక కీఫ్ నుండి వెడలగొట్టబడినది. వెనురా అను నతడు తనసేనతో కీఫ్ పురమును ప్రవేశించెను. మిత్రముడలివారు తీసికొను చర్యలన దక్షిణ రుష్యనుండు ప్రభుత్వములకు సంయోగభావ మతి కయింపగలగునని యూహించుచున్నది. సంకృష్టికరముగా విషయ మింకొకటి కలదు. దేశభక్తులగు రుష్యను ప్రముఖులు రుష్యను బోల్షివిక్కు సమస్యలను ప్రతిఘటించుట కొక సంఘము నేర్పించుట కొరకును, సంధిసభ జరుగునప్పుడు దగ్గరనుండుటకును పారసుకును లండనుకును వచ్చుచున్నారు. లోపు రాజకీయమును, ఇదివఱకు ప్రధానమంత్రి గానున్న కొర్నె అనునతడును, ఫిన్లండునందలి ఉపగవర్నరును, జస్టోవో కార్యవాదియును సైరూఫ్ అనునతడును డిశంబరు 21-న తేదీన లండను నుండి పారికును బయలుదేరిరి. కోవిల్టాపు (ఇంకొకమంత్రి) రేపటిదినము లండనునుండి ప్రాన్సుకు బయలుదేరును. ఇదివఱకు విజ్ఞానగమంత్రిగానుండిన మియూ కాఫ్ అను నతడు కూడ పారికును వెళ్లుచున్నాడు. రుష్యను అధిక వేత్తయును స్ట్రాన్ అనునతడు ఫిన్లండుకు పాటిపోయి ఇప్పుడు లండనుకువచ్చుచు మార్గమధ్యమున నున్నాడు. ప్రసిద్ధ పరివర్తనవాది యగు సానికో కాపు అనునతడు ఇప్పుడు వైసా యుండి యూరపువైపునకు వచ్చుచున్నాడు. అతడు త్వరలో పారికునగరమును చేరునని యూహించుచున్నాడు. లండనులోనుండిన రుష్యను ప్రముఖులు బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తలకు తమ భావములను వెలిపిరి.

బోల్షివిక్కుల స్థితి.

కోపెన్ హేగన్, డిశంబరు 22:— వెట్రాగ్రానుండి తిరిగివచ్చిన డెన్మార్కు-మంత్రి రష్యాస్థితిని గూర్చి చెప్పుచు ఇతర దేశములతో తిరుగబడిన సేనలబలము నిలువనని బోల్షివిక్కులు గ్రహించి రుష్యను మిత్రముడలివారు బాల్టిక్ రాష్ట్రములను ఉక్రేనియాను అక్రమించు కొనవో బ్రిటిషు ప్రెంచిసేనల వృద్ధిభావములను తాము మార్గగలగుచునని

బోల్షివిక్కులు విశ్వసించుచున్నారనియు రుష్యకులు తాము జర్మను సేనల భావములను మార్చితిరుగియు మిత్రముడలివారు వెట్రాగ్రాను మాస్కోల నాక్రమించుకొందు రను భయము తమ భయమునియు తెలిపిరియు చెప్పిరి. సేనలోనుండి తీసివేసిన వైసా సైనికులు వేలకొలది రష్యులందలి రెడ్ గార్డు సేనలతో చేరెను. ఇటీవల రష్యులనుండి పంపిణీయబడిన వైసా దేయలలో వరక రనోద్యమమున నుకటేతు లగువారును గలరు. మిత్రముడలివారు తక్షణము బోక్సము చేసేకొనినచో ప్రతిఘటననుండి కాని వసంత కాలమునఁ కాగినచో శత్రువుల ప్రతిఘటనను వృద్ధియగును.

బోల్షివిక్కులతో యుద్ధము

స్టావ్ హాను, డిశంబరు 22:— 20-న తేదీన ఎస్టోని యను అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి: డార్జుకు తూర్పున బోల్షివిక్కులతో యుద్ధము జరిగెను. బోల్షివిక్కులు నాక్ ప్లేవను నాక్రమించుకొనిరి. డిశంబరు 15-న తేదీన బ్రిటిషు సేన యొకటి రీనాలు నాక్రమించుకొనెను.

ఇంకొక ప్రకటనము

అంస్టర్డాం, డిశంబరు 22:—జర్మనులు రీనాలును విడిచి వైలిరనియు, స్పాస్ బిట్ మి రూ యొద్ద బోల్షివిక్కులకును జర్మనులకును యుద్ధము జరిగెననియు తెల్లెను తిరిగివార్త తెలుపుచున్నది.

రుష్యానుగూర్చి మిత్రముడలి యేర్పాటు

కోపెన్, డిశంబరు 20:—రుష్యాలో నశ్వత్రుత్వమును మహోపద్రవము కలగజున్నది. మిత్రముడలివారు ప్రతికూలమైన సుపేక్షించరాదు. ఒక వర్తనము క్లిరము స్పష్టమయి త్వరే చాలి యుండును. ఇప్పుడు గొప్పసేన కారలెను. బోల్షివిక్కు లార్థికాభివృద్ధి నధించుచున్నారని మిత్రముడలి దేశములందలి కార్మికులు భ్రాంతి నొందుచుండుటచే మిత్రముంలివారు రుష్యాలో కల్పించుకొనగూడదని వారు వాదించుచున్నారని. రుష్యా సాంఘికలలో మితవాదులు 100-కి 99 మంది సామాన్య ప్రజలను గూడ/మిత్రముడలివారనుచును సేక్షించుచున్నారని రుష్యా విశేషమంత్రి మాలివాపు నడిపెను.

రుష్యాలో వరాసువారు.

లండన్, డిశంబరు 21:—రుష్యాలో వరాసువారికి హాంకలిగిన బోల్షివిక్కులే యుక్తులుగా బాధ్యులగుదురు. వరాసు వారిని వదలనిచో ప్రాన్సునుండి రష్యాకు వెళ్లెను బోల్షివిక్కులను వెళ్లెనీ యక నిర్బంధించెదమని వరాసు దొరికినము వారు బోల్షివిక్కులకు నానువార్త నుపిరని మాటినుప్రతిక తెలిపినది.

పోలుకు డాంట్సిగులో దిగుట.

లండన్, డిశంబరు 21:— పోలుకు డాంట్సిగులో దిగిరని జర్మనులు ప్రకటించిన వార్తను అసత్యమని పోలంకువారు తెలిపిరి.

బోల్షివిక్కులు స్వీడను సేన.

కోపెన్ హేగన్, డిశంబరు 22:—ఎస్టోనియా బోక్స వచ్చుచున్న బోల్షివిక్కులకు నిశ్చించుటకు సహాయముగ సేనకు పంపవలెనని అనుకుటకు రెనులోని స్వీడనురాను బాప్టాకుమాకును వచ్చెను. స్వీడను సేన స్వదేశమును వదలుటకు ప్రహసభవారంగీకరింపరని స్వీడను విశేషమంత్రి నడిపెను. స్టావ్ హానుగూని బ్రిటిషువారు సహాయమును రానువారి కోరెను.

వరాసునొకలు బాల్టిక్ కును వెళ్లుట.

పారిసు, డిశంబరు 22:— 5 వరాసునొకలు (మాంట్రము సహా) బాల్టిక్ కు వెళ్లుచున్నది. అనియు మరలను సరిగా నమలు జరుపునట్లు చేయుటకు వైబియెను వాడేక్షులకు పంపిణీయుటను నీ నాకలు వెల్లెనని తెలియచున్నది.

కోపెన్ హేగన్, డిశంబరు 19:— కైరీలండు మార్పు

కొను సమయమున కనుగమించుచున్న హెల్సింగ్ ఫర్స్ నుండి కారాగారముల నున్న భారతీయులు చరితే విశేషముగా బాధ పడుచున్నారని. వారెవ్వో కట్టెలను తెచ్చుకొనునప్పుడు తప్పక క్లిర సమయములం దెల్ల కుంపటియట్లును మూగి యుండురు.

బోర్ల విక్రమాలు 480 మంది చంపుట.

కోపనపేట, డిసెంబరు 22:— బోర్ల విక్రమాలు 480 మందికి కొత్తవిధమున కావలసి వచ్చింది. రీగానుండి తిరిగి వచ్చినది. ఆస్తిగా వాడటానికి మాస్కోలో నాక బోధనాసానమున అన్ని దేశముల ఆంధ్రోళ్లకును బోర్ల విక్రమ విధానమును నేర్పుచున్నారు. అన్ని దేశములలోను బోర్ల విక్రమ విధానమును వారిట్లు చేయుచున్నారని దేశస్థులకు రాయబారి తెలిపెను.

జిల్లా

హిందెస్థాన్ ప్రకటనము

లండను, డిసెంబరు 22:— హిందెస్థాన్ తనక్రిష్టియన్ ప్రకటనమునందు జర్మను సేవా ప్రభావమును బాగాడి స్వల్పకాలముల మూలమున ప్రామాణికతతో ప్రైవేట్ డోక్టరులకు తమ యధికారపు దుస్తులను, ఆయుధములను తీసివేయకుండవలెనని హెచ్చరించెను.

హెన్రీ గ్రాండుడ్యూకు

ఆమెస్టర్డం, డిసెంబరు 21:— ఈ గ్రాండుడ్యూకు ఒకడు మాత్రమే యింకను రాజ్యమును కృతజ్ఞులైనా. ఆతడు కృతజ్ఞులను బో అతనిని బహిష్కరించుటయే నిష్పందించుటయే జరుగునని సోవియటువారు తెలిపిరి. ఎవరుగనల వనివాడూ సమైక్యమైన చాల అల్లముల జరిగినవి. బోస్టోన్లో గుంపు సోవియటుసభ్యుల నందరిని నిష్పందించెను. మరికొందరు గనుల వాక్యమింపబోవ మరణింతులను గాల్చి వారిని తరిమిరి.

జర్మను విప్లవకారులకు ధనసహాయము.

లండను, డిసెంబరు 19:— ఎల్లము ఆను వాడు 5 లక్షల మార్కులను తెచ్చియిచ్చెనని తెలిసిన సోవియటువారు నడి విరి. వారిని పిమ్మట జట్టుకొనిరి. ఈ ధన మెవరికి తెలియదని సోవియటువారు రసిరి. ఆ ధనమును రష్యా బోర్ల విక్రమాలే పంపిరి. ఆ సంగతి హెయ్బాత్తు హెయ్ హెన్రీగార్లకు స్పష్టముగ తెలియను. 15 లక్షల మార్కులను పంపుటకు బోర్ల విక్రమ దొరతనమువారు అడ్డాపించిరి. మొత్తము 240 లక్షల మార్కులను రష్యాలోని జర్మను విప్లవకారుల కొసగి రని తెలిసిన బోర్ల విక్రమ రాయబారిగా నుండిన జాఫీ ప్రకటించెను.

స్వయంనిర్ణయము

ఆమెస్టర్డం, డిసెంబరు 18:— మిత్రమండలివారు బాహిమియానంతర జకోస్లావకుల కిచ్చిరి. స్వయంనిర్ణయమునాత్ర మిపుడు బాహిమియాకు వర్తింపదని జకోస్లావకుల రిపబ్లిక్ ప్రధానమంత్రి జర్మను ప్రతినిధులకు తెలిపెను.

కెయిజరుభార్య చాల సహాయసిత్తియందుండుట.

కోపనపేట, డిసెంబరు 19:— కెయిజరు భార్యకు స్వాత్రాగముకలది. ఇపుడాన్యాధి తీవ్రముగా నున్నది. ఆమె అపాయస్థితిలో నున్నదని జర్మనీ ప్రతినిధులు వాగిసినవి.

సోవియటు సభలు.

కోపనపేట, డిసెంబరు 20:— సోవియటు సభలు తాత్కాలికముగ నవసరమే యగును గాని అసభలు నిరంతరే త్వమును పూనగాడను. జాతీయసంఘములననే జేతమునకు కొంటియును ప్రజల కావారమును లభింపగల దని మెష్టయను మొదట నుడిచిన పిమ్మట జాతీయసభవారి తీర్మానము చేయబడిన దని తెలియకుండి తంతివార్త వచ్చినది.

అంతర్జాములను బ్రిటిషువారి పశ్చిముచేయుట

ఆమెస్టర్డం, లండను 22:— యు 9 అంతర్జామి నాకలను ముందుటలో చాల ప్రభావశాలి వహించినందున దాని నప్పగింపవలెనని అడ్మిరలు బెట్టిగారు కోరనేతడు గాని అంతర్జాములను ఇంగ్లాండునకు తెచ్చినవారిలో ప్రతివారికిని 500 మార్కు లిచ్చుటమనని వాదనము చేయబడినందున వావిటులు గౌరవమును పరిత్యజించి ధనాశాపరకలై ఆ అంతర్జామిని గూడ గొనిపోయిరిని కొయిలప్పించుటకు ప్రతిక వ్రాసినది.

జర్మనీ రాజ్యాంగవిధానము.

ఆమెస్టర్డం, డిసెంబరు 22:— బెర్లినులో జరిగిన సమావేశమునకు జేతయమంత్రియును ఆస్ట్రియా రాయబారియును కూడవచ్చిరి. జర్మనుసామ్రాజ్యమునకు నియోజకుడగు సభా

పతి ప్రధాన కార్యనిర్వాహకుడుగా నుండువలెను. అతని అధికారము విల్సన్ సభాపతికిని జార్జి రాజానకును గల అధికారములకు మధ్యగానుండవలెను. సార్ల మెంటుకర్తవల ననుసరించి నబావతియంత్రివర్గము నేర్పడును. జేతయందలి వివిధరాష్ట్రముల ప్రతినిధుల సభయొకటి అమెరికానెనేటు పద్ధతిని సభాపతి కాలోచనసభ గానుండును. రాష్ట్రములు 14-15 గ నేర్పడును. ఆవిస్వతంత్రములుగా నుండును. నెనేటుసభ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగింపరాదని సభ్యులందరు సంగీకరించినది తెలియకుండి తంతివచ్చినది.

ఆస్ట్రియా

ఆస్ట్రియాలో నిరుద్యోగులు.

ఆమెస్టర్డం, డిసెంబరు 21:— వియన్నాలో 40 వేల మందియు జర్మను బాహిమియాలో 100 కి 25 మందియు పనులు లేకుండ నున్నారని ప్రత్యేక జేతయమంత్రి ప్రకటించెను. వీరిసంఖ్య దినదినమును హెచ్చుచున్నది.

విల్లండువారు విల్సనుసభాపతిగారి సాహాయించుట

లండను, డిసెంబరు 23:— విల్సను సభాపతి సాహాయించుచు వచ్చిన లియర్కు పట్టణములందు సభలు చేయబడెను.

వియన్నాలో ప్రజలన్నాతురు లగుట.

వియన్నా, డిసెంబరు 23:— వియన్నాలో ప్రజలు తిండిలేక చాలమంది చనిపోవుచున్నారు. వెంటనే ఆహార పదార్థములను పంపింపవలెనని 2 లక్షలమంది చనిపోయినరని ఆస్ట్రియాలోని బ్రిటిషు రెడుక్రాను సంఘాభ్యుదయము తెలిపెను.

అధినివేశనములవారి విద్యాభ్యాసము.

లండను, డిసెంబరు 23:— బ్రిటిషు జేతయ విద్యాభ్యాసము చేయుచున్న అధినివేశనములవారి సమసాక్షులను చూచుటకొక సంఘముండవలెనని అధినివేశనములవారు కోరుట చే గోరెలు ప్రభువు అధ్యక్షత్వక్రింద నొక సంఘ మేర్పఱుపబడినది. లండను విశ్వవిద్యాలయమువారు రధినివేశనములవారికి సాకర్యములను హెచ్చించిరి.

విమానసంచారము.

పారిసు, డిసెంబరు 23:— బ్రిటిషు విమానము ఇండియా జేతయన కేగుట చాల ప్రశంసనీయును. ప్రపంచము విమాన మార్గముల నన్నిటిని మిత్రమండలివారితో కలసి బ్రిటిషువారు రాక్రమింప జాచుట చాల ప్రశంసనీయును ఎకోడీ పారిసు ప్రతిక వ్రాసినది.

మిత్రమండలి సమావేశము.

పారిసు, డిసెంబరు 23:— ఆమెరికా, బ్రిటను, ఫ్రాన్సు ఇటలీ, బెల్జియము జేతయల వారు 1919-వ సంవత్సరారంభమున నెచట సమావేశమయ్యెదన వారందరును ముందు విమానప్రయాణములకు గూర్చి ఏర్పాటు చేసెదరు. గుంకముల నియ్యకుండ విమానములు మెసరించిపోకుండ జేయుట, జర్మనులు తమ వాణిజ్య ఉపాచయములను బాంబులవిమానములుగా మార్చుకుండ నరయుట, మున్నగు విషయములు నిర్ధారణ చేయబడును. ఆ నిర్ధారణ సంధిసభలో జర్మనీవారు సందరు కలసి వ్రాసు పత్రమునం దిముద్దరుగును.

కార్మికసభ్యులు.

లండను, డిసెంబరు 23:— ప్రివీ కౌన్సిలులో కార్మిక ప్రతినిధులు మొదటి ప్రతిపాలాసనముల నాక్రమింతురు. కొయిలేషను ప్రతినిధులను వదలిన కార్మికప్రతినిధుల సంఖ్యయే తక్కిన ఏకప్రతినిధులకుంటెనుగూడ హెచ్చగునేని కార్మిక సభ్యుల అధికారము గలుగుంపబడవలెనని కార్మికసభ్యుల ధి కముగ కోరుచున్నారని డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక వ్రాసినది.

నాకానిర్దయము.

లండను, డిసెంబరు 23:— నాకానిర్దయము క్వరలో చాల తగ్గగలదు. ఇపుడు చాల నాకలు వదలబడి పరిత్యజింపబడిన సముద్రమార్గములందు వాణిజ్యకార్యముల నిర్వర్తించుచున్న దని నాకానియంత నుడిపెను.

ఆస్ట్రిలియాలో విషజ్వరము.

బెర్లిన్, డిసెంబరు 23:— విషజ్వరము పూర్తిగా తగ్గినది. ఉత్సరములు ప్రారంభమైనవి.

వృత్తాంతములు

పటేంగారి చట్టమును సవరించుట:— లాహోరు దేశసమాజమువారు 16-వ తేదీని సభచేసిరి. వభకు 700 మంది వచ్చిరి. పటేంగారిచట్టము ముఖ్యులగు నవసరము. గౌరవము వారు సమాచారము కావలెనని తీర్మానము చేయబడెను.

సంస్కరణ సంఘములు:— ఇండియా గౌరవమును గూర్చి సంఘములవారు చాలాచింతించుచున్నా గా|| ఏ. పి. ముది నను సి.వి. ఇ. గా|| భానుబచందరు మియును చుహుదు మఫీ సి. వి. ఇ. గార్లొక సంఘమును సర్ జట్టిన కే. సి. వి. ఇ. జి. రెయిని సి. వి. ఇ. గార్లొక సంఘమునను సభ్యులుగా నుండురు.

జనవరి 18-వ తేదీని బొంబాయినుండి ఇంగ్లాండుకు తపాలు తీసికొనిపోవుచుండు “మెనోరా” అనునాక (8 వేల టన్నులది) ప్రయాణముల సాకర్యమునకుగాను మొదటిరెండు తరగతులు గాక ఇంటర్మీడియేటు తరగతియు మూడవతరగతి యుగూడ నేర్పఱుపబడుచున్నదని ము, ఈ యేర్పాటు వాకో పరిభాగమున ఎడ్మిరాల్టీవారిచే చేయబడె ననియు, స్నానపు గదులు, స్నానభా వాటా మున్నగువి భాగుగా నేర్పఱుపబడె ననియు లండనుకు స్టీమరుచార్జీ 450 రూ|| ల యుండి 525 రూ|| ల వఱకు గలవనియు, మార్చేబ్బుకు చార్జీ 30 రూ|| ల తక్కువగ, నుండుననియు మికివాన్ మెకస్ట్లీ సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

డిసెంబరు-4 వ తేదీని ఇంగ్లాండునుండి టపా వదిలినకొని బయలుదేరిన “జాగోయా” అనునాక ఈ నెల 30-వ తేదీ సోమవార ముదయమున 6 గంటలకు బొంబాయి చేరు నని యూహించబడుచున్నది. 12-వ తేదీ టపానులో ఇంగ్లాండు నుండి బయలుదేరిన “యకాలాలా” అను నాక 25-వ తేదీ బుధవార ముదయము 8 గంటలకు నూయజూరు వా టెను. కుట్ నందు పట్టుకొనబడిన ఖయిలీలలో 4-వ ర్యామును స్వజేతము నకు బంపబడుచున్న ఖయిలులకు దీసికొనివచ్చును. “డెఫెండ్” అనునాక వాబోవు అదివారము బొంబాయిచేరును. ఈ ఖయిలీలయందు 21 బ్రిటిషు ప్రైవేట్ డోక్టరులును, 7 గురు బ్రిటిషు వారంటు అఫీసరులును గలరు.

దివాను మరణములన పితాత్రుడు ప్రజలు దుఃఖితులై యుండుటచే ఆర్. సి. హెచ్. హైస్కూలు ప్రభువు వార్షికోత్సవ ఈవల కనుకొన్నట్లు క్రీస్తును నెలపులలో జరుపుట యనకుంజనరుని తోచిండున ఆయుక్సరము వచ్చు మే నెల ప్రభుభాగమున గారిండుకు కేర్పాటు చేయబడినది.

ఒకరిట్లు వ్రాసుచున్నారు:— 2 మాసములందు అనంతపురముజిల్లా కదిరి గ్రామములో క్షేరు బాధ్యులు ప్రబలి జనులు భయపడి గ్రామమునిడిది డిజిమెంపల గుడిసెలు వేసికొని వాసము చేయుచున్నారు. ఇట్లు గుడిసెలలో బాధ పడుచుండగా గ్రామములో విశేషముగ దొంగతనములు జరుగుచున్నవి. దీనినివ తమై అధికారులు యేలాటి చర్యల పుచ్చుకొనలేదు. దొంగలబాధ మొదైనది. 21-వ తేదీని జిల్లాకలెక్టరు టి. రాఘవ శర్మ పంతులవారు కదిరి గ్రామము కు హనుచేసిరి. వారితో విన్నవించుకొనిన గ్రామవాసులకు లాభము లేక పోయినది.

విశాఖపట్టణము జిల్లా రాజము పురమునందున్న బార్ల కారనేవను క్లబ్బుమొక్క ఆజరసురత్సవ వర్ధంతి చుహోత్సవము బహువై భవముగ 21-వ తేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు క్లబ్బుములో చిడికాడ యెస్టేటు పార్కి వెటరు గారగు ఇరుగంటి చినవేంకట్రాయులుగా ఆధిపత్యక్రింద జరుపబడెను. సభ్యులందరు ప్రావ్రేబరు తమ వ్యాసమునందు, విద్యావశ్యకతకు గురించి నుడిచిరి, గ్రామమునందు మధ్యమ తరగతి పాఠశాల ముందుటనరకు. క్లబ్బు కార్యదర్శి సువత్సర రిపోర్టు చదివిన పిదప మొదలైన అగ్రాసనాధిపతి గారికి మితాహార విందు యొసగబడెను. పిదప విద్యాసావకులకు ప్రావ్రేబరు వారు సం 1-కి రు 25 లు క్లబ్బు పుష్కభాండాగారమును అభివృద్ధి చేయుటకు దయచేయుమని వాగ్దత్తు చేసిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

The President replying said: The "terrible war through which we have just passed has been not only a war between the Nations but it is also a war between the systems of the culture. One system is aggressive using the science without conscience stripping the learning of its moral restraints, and using every faculty of the human mind to do wrong to the whole race. The other system, reminiscent of the high traditions of the men of indomitable spirit everywhere is struggling towards the right and seeking above all else to be free. Triumph of freedom in this war means that the spirits of that sort now dominate the world. The task of those presently to be gathered here to make the settlements of this peace is greatly simplified by the fact that they are the masters of none but the servants of the mankind and if we don't heed the mandates of the mankind, we shall make ourselves most conspicuous and deserved failures in the history of the world. My conception of the League of Nations is just this.—That it shall operate as the organised moral force of the men throughout the world and that whenever or wherever wrong and aggression are planned or contemplated, this searching light of conscience will be turned upon them and the men everywhere will ask "what are the purposes that you hold in your heart against the fortune of the world?" Just a little exposure will settle most questions. If Central Powers had dared to discuss the purpose of this war for a single fortnight it never would have happened and if as it should be, they were forced to discuss it for a year war would have been inconceivable. So I feel that this war is intimately related to the "University of Spirit", which is intolerant of everything that seeks to retard the advancement of ideals, the acceptance of truth and purification of life and every University Man can ally himself, with the forces of the present time, with feeling that now at last, the Spirit of Truth, spirit to which Universities have devoted themselves, has prevailed and is triumphant.

పు ఖండమున రానురాను మోటు
అంతర్జాతీయ సంబంధములను
చుండుటచే, సంధి పత్రములు బదిలీరాని
క్రింద పరిగణింపబడెను. జర్మనీదేశ
మున, నైతిక ధర్మముల నన్నిటిని
సను. ధర్మ సంస్థాపనార్థమై ప్రచండ
చువసర మయ్యెను. యుద్ధవిజయము
అమెరికాదేశ మాహావమున బ్రవే
విశేషార్థము లేకపోలేదు. అమె
యూరపుఖండపు వివాదములలో

ముగలుగజేసికొనలేదు. ఏ రాజ్యముపై ను
మరికాకు ప్రత్యేకక్రొధము లేదు. భూమ్యా

క్రమణ యాశతో అమెరికా యుద్ధమున దిగలేదు.
ధర్మవిజయము పూర్తి యగుటకు, పక్షపాత
బుద్ధిలేని అమెరికాదేశపు ప్రవేశ మవసరమయ్యె
ను. యుద్ధ విజయము మాత్రమే, అమెరికా
ముఖ్యద్దేశము గాదు. ప్రపంచజాతు లన్నిటికిని,
స్వేచ్ఛాభివృద్ధి గాంచుటకు సమానావకాశముల
నొసగి, మోటుబలమున కికముం దెన్నటికిని స్థాన
ము లేకుండ అంతర్జాతీయసంఘమును స్థాపించు
టయే, విల్సను మహాశయుని ప్రధానోద్దేశము.
ఈ మహాదేశము సఫలమగుటకే విల్సను మహా
శయుడు పడునాల్గు సంధి సూత్రములను నెల
కొల్పి యుండెను. ఆ సూత్రముల ననుసరించియే
సంధి వరతులు వెలువడి తీరును. ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు,
అమెరికా మొదలగు దేశములు అంతర్జాతీయసంఘ
నిర్మాణమునకై ప్రయత్నించుచుండ నది తప్పక
నెరవేరును. హిందూదేశము అంతర్జాతీయసంఘ
నిర్మాణమునకు ఆ మోడము జూపుచున్నది.
ప్రపంచ పునర్నిర్మాణము నిరభ్యంతరముగ కొన
సాగవలె నని, ఆశించుచున్నది. ఈ కారణము
చేతనే, తన యభిప్రాయమును గూడ సంధిసభలో
వెల్లడించి, ప్రపంచ పునర్నిర్మాణకార్యమునకు
శక్తివంచన లేక సాయపడవలయు నని, యువ్వి
ల్సనుచున్నది. కాని, హిందూదేశ మీ విషయమై
యభిప్రాయము వెల్లడించుటకు తగిన యవకాశ
మొసగబడలేదు.

సంధిసభకు సర్ యన్. పి. సింహగారు
హిందూదేశపక్షమున వెడలియుండిరి. కాని వారు
హిందూదేశ ప్రభుత్వ దృక్పథము నెక్కుడుగ
తెలుపగలరే గాని, ప్రజలదృక్పథమును బాగుగ
దెలుపజాలరు. భారతప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు
బాధ్యతవహించునంతవరకు ఈవిధము నిలిచియే
యుండును. హిందూదేశమున కొక రిద్దరకన్న
ప్రతినిధు లుండుట సమంజసముగా దండురేమో.
ఈ యాజ్ఞే పణ నిలువదగినది గాదు. కేనడా
రాష్ట్రమునుండి ఆర్గురు ప్రజాప్రతినిధులు వెడలు
చుండ, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు కీరీట ముదగు
హిందూదేశమునుండి యొకరిద్దరు మాత్రమే వెడల
వలయు ననుట సమంజసముగ లేదు. కాంగ్రెసు
మహాత్ముడి య సభల ప్రతినిధులను ఆంగ్ల
ప్రభుత్వమువా నాహ్వానించినచో, భారతీయుల
కేతయు నా మోడకరముగ నుండెడిది.
కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుని వాక్యముల నాలించి,
యిచ్చుడయినను, ప్రజాప్రతినిధుల నాహ్వానించుట
ప్రభుత్వధర్మమైయున్నది. మిత్రమండలి వారే
సూత్రముల విజయమునకై తమ రక్తమును
ధార బోసిరో, ఆ సూత్రములనే హిందూ
దేశమున కన్వయింప జేయవలయు నని, భార
తీయులు గోరుచున్నారు. ఈ సందర్భమున మాల
వ్యాగారు, సూచించిన స్వపరిపాలనోద్యమచరిత్ర
గమనింపదగియున్నది.

నిజ మరసిన, హిందూదేశమును బ్రిటిషు
వారు యుద్ధములలో జయించి లాగికొని యుండ
లేదు. నూటయేబది వత్సరముల క్రిందటివరకు
హిందూదేశము చాలవరకు భారతీయులచే పరిపా
లించబడుచుండెను. కాని, దేశ మనేకకారణము
లచే క్షీణత జెందెను. దేశములో, ఐకమత్యము
నకు విఘాతము సంభవించెను. భారతీయునెని
కులే ఆంగ్ల పరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనమునకు మిగుల
సహాయము జేసిరి. ఆంగ్ల పరిపాలనము, భార
తీయుల తోడ్పాటుచేతనే, స్థూపిత మయినది.

ప్రథమమున ప్రజల సాభాగ్యము కొరకై, బ్రిటిషు
పరిపాలన మారంభింపబడెనని ప్రకటితమయినను,
రానురాను దేశ ప్రజల సాభాగ్య మంతగ పరకు
జేయబడలేదు. ఈ విషయమై దేశ ప్రముఖులు చిర
కాలమునుండియు తమ యసమృత్తిని దెలుపుచునే
యుండిరి. కికి వత్సరములక్రిందట, జాతీయమహా
సభ నెలకొల్పబడెను. అప్పటినుండియు, ఈ సభ
స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యముకొరకై నిరంతర కృషి
సలుపుచుండెను. 1866-వ సంవత్సరమునందే
కాంగ్రెసు సభవారు స్వపరిపాలనావిధానమును
తయారుజేసి యుండిరి. 1908-వ సంవత్సరమున
సామ్రాజ్యస్వరాజ్యమును, భారత భీష్ము లగు
దాదాభాయి నౌరోజీగారి యధ్యక్షతక్రింద గోరి
యుండిరి. యుద్ధమునకు బూర్వమే, భారతీయులు
స్వపరిపాలనావాంఛను దృఢముగ గనుబజచి
యుండిరి. కొందరు దలచునటుల, యుద్ధావకాశము
దీసికొని, ఆంగ్ల దేశమును కలవర పెట్టుటకు హిందూ
దేశము స్వరాజ్యాం దోళనము జరిపినదనుట
కల్ల యని నిస్సందేహముగ నుడువవచ్చును.
సంగ్రామము స్వాతంత్ర్యవాంఛను ప్రపంచ
మునందంతటను ప్రజ్వలించజేసిన మాట సత్యము.
ఆయుద్యోగము, హిందూదేశమునగూడ వ్యాపించి
స్వపరిపాలనోద్యమమునకు ప్రోద్బలము గలుగ
జేసినదనుట తేటతెల్లమే. ఈ ప్రబోధమును
కనుగొనజాలక, అధికారవర్గమువారు నిర్బంధ
శాసనములను ప్రయోగించి, దాని నిరుత్సాహ
పరుప జూచిరి. కాని నిర్బంధములు స్వరాజ్య
వాంఛ నడచుటకు మారు, మరింత ప్రజ్వలించ
జేసెను. ఈ స్థితి సంతయు వరికించియే, ప్రభుత్వ
కార్యదృగ్గారు ఆగస్టు 20-వ తేదిన సుప్రసిద్ధ ప్రక
టనమును ప్రచురించి యుండిరి. భారతీయాశయ
ములను కనుగొనుటకు స్వయముగ నీ దేశమున
కేతెంచి యుండిరి. మాంటాగూగారి యాగమన
ముఖో, ఆందోళనము కొంతవడి దగ్గెను.

భారతీయులు ఆగస్టు 20-వ తేది ప్రకటన
మును సామాన్యముగ నభినందించినను, మాలవ్యా
గారు సూచించినటుల, దానిలోని సంకుచితభావ
ముల నంగీకరింపలేదు. అందలి సంకుచిత భావ
ములు, సంస్కరణ విధానములో ప్రతిబింబితము
లయినవి. సంస్కరణవిధానము గూర్చి, భారతీ
యాలలో నసంతృప్తి సర్వసామాన్యముగ నున్నది.
కాంగ్రెసుసభవారు, ముఖ్యముగ మార్పుల సూచిం
చిరి. మహాత్ముడియ సంఘమువారు గూడ నిట్టి
మార్పుల నంగీకరించిరి. కాంగ్రెసునుండి చీలిన
మితవాద సంఘమువారు గూడ ముఖ్యముగ
మార్పుల గోరియుండిరి. ప్రధానవిషయముల
గూర్చి దేశమునందే కీభావము ప్రబలియున్నది.
కాని, మాలవ్యాగారు ప్రత్యేకకాంగ్రెసు విధాన
ముపై కొంత యభివృద్ధి జరుగవలయు నని గోరు
చున్నారు. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమున, లా,
జస్తిసు, పోలీసు శాఖలు వదలివేయబడవలయు
నని, కాంగ్రెసుసభవా రిదివరకు తీర్మానించి
యుండిరి. ఫిల్లికాంగ్రెసు సభవారు సంపూర్ణ

ఈ సభ్యురపు

ప్రాముఖ్య మయినది. హిందూదేశపు భావిస్థితి
నిర్ణయింపబడ నున్న సమయమున, మహాసభ
గూడినది. ఈ సభ ప్రజాశయములను జంకు
లేకుండ ప్రపంచమునకు వెల్లడింపవలసి యుం
డును. తత్ఫలప్రాప్తికై కృషిసలుపవలసి యుం
డును. కాంగ్రెసు సభనుండి చీలిన కొలదిమంది
మితవాదులతో ననేకులు కాంగ్రెసుసభలో శ్రేరక
తప్పదయ్యెను. కాంగ్రెసునుండి చీలుటచే తమ
పలుకుబడి దగ్గిసటుల, మితవాదులు గ్రహించి
రనుటకు, సర్వేంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికా వ్యా
సమే నిదర్శనము. అన్ని పక్షముల కనుకూలుడును,
దేశీయతలైరకును గౌరవపాత్రుడునగు పండిత
మదనమోహన మాలవ్యాగారి వత్సరమున సభా
ధ్యక్షు లగుట, మిగుల సంతృప్తికరముగ నున్నది.
వారి సందేశమునకై దేశీయు లెదురు జూచుచున్న
సమయమున, వారి సంపూర్ణోపన్యాసము ప్రచు
రింపబడకుండుట, ఆశాభంగకారణ మగుచున్నది.
తంత్రీసమాచారమే ఎల్లరకు శరణ్యమగుచున్నది.
సంగ్రహణోపన్యాసమున పరికించినచో, మాలవ్యా
గారు హిందూదేశపు కోర్కెలను చక్కగ వెల్ల
డించిరిని స్పష్టమగుచున్నది. యుద్ధ మంతమొంది
నందులకు భారతీయులకన్న నెక్కుడు సంతస
మొందువారుండరు. భారతీయుల యుద్ధవిజయ
మునందభిరముగ పాల్గొనిరి. స్వాతంత్ర్యవిజయ
మునకై, హిందూదేశము తనసర్వస్వమును భార
పోసినది. హిందూదేశపు ప్రయత్నము లీడేరుటచే,
దేశమునందంతటను మితి మీరిన యానందము
ప్రబలియున్నది. అట్టిస్థితిలో, అభ్యక్షులు యుద్ధవిజ
యము గూర్చి విశేషదురము ప్రసంగించుటలో
వంత లేదు.

నిరంకుశశక్తు లన్నియు నొక పక్షమునను
స్వాతంత్ర్యశక్తు లన్నియు వేరొకపక్షమునను జేరి
సంగ్రామమున డికిరిసెవి. స్వల్పరాష్ట్రస్వాతంత్ర్య
నిర్మాణమునకు, జర్మనీదేశ ముద్యమించినది. ఆంగ్ల
దేశ మిక్కార్యమును సహించజాలక, జర్మనీపై గవి
సినది. రుష్యాభిప్రసము తలపింపకున్నచో, జర్మనీ
యపజయ మొకను త్వరలో సిద్ధించెడిదే కాని,
మాలవ్యాగారు దెలిపినటుల, రుష్యాలో నిరంకుశ
పరిపాలన మంతమొందక పోయినచో, సంగ్రామ
ప్రయోజనము దగ్గెడిది. తుట్టుతుడకు అమెరికా
ప్రవేశము, యుద్ధవిజయమును త్వరలో చేకూర్చు
గలిగినది. ఆంగ్లదేశము 15-వ శతాబ్దమునుండియు
యూరపుఖండపు రాజ్యముల స్వాతంత్ర్యమునకు
భంగము కలిగింపలేదు. అందుచే నాంగ్లదేశము
నకు జర్మను యురగతము ఆగ్రహము కలిగించుట
సహజము. అయినను, మాలవ్యాగారు సూచించి
నటుల, ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండములలో మాత్ర
మాంగ్లదేశము రాష్ట్రసంపాదనముకొరకై ననేక
సంగ్రామముల జరిపి యుండెను. ఈజిప్టు, సౌదను,
దక్షిణాఫ్రికా, బర్మారాజ్యముల సంపాదనముకై
శ్రీకర సంగ్రామములు జరిగి యుండెను.

రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము గోరవలెనని, మాలవ్యా గారు సూచించుచున్నారు. మాలవ్యాగారి సూచనను, కాంగ్రెసుసభవా రామోదించుట యుక్తము. బొంబాయి కాంగ్రెసుసభ జరిగినప్పటి పరిస్థితులు చాలవర కిప్పుడు మారినవి. రాష్ట్రీయ పరిపాలనము, ప్రజలపరము పూర్తిగా జేయబడ వలయునని, దేశము నందంతటను భావము ప్రబలియున్నది. అట్టితరీ, ప్రాత యభిప్రాయము లతో సంతృప్తి జేసి యుండుట అభివృద్ధి సూచకము గానేరదు. వ్యక్తులను సంతోషపెట్టుటకై ప్రత్యేకకాంగ్రెసుసభా తీర్మానములకు వెనుకంజవైచుట, ఆత్మనివాళి కరముగ నని, కాంగ్రెసుప్రతినిధులు గ్రహించుట యుక్తము. హిందూదేశము సంగ్రామమున గావించిన సహాయము, ఆంగ్లప్రముఖు లనేకుల చేగీర్తింపబడుచున్నది. మాలవ్యాగారు రుదహరించిన వాక్యము లీ విషయమును తేటపరచుచున్నవి. ఇందుకు, భారతీయు లెంతయు కృతజ్ఞులు. కాని, ఆంగ్లప్రముఖుల యవన్యాసములు భారతీయుల పొగడ్డలతో సంతమొందునా లేక, కార్యరూపము దాల్చి హిందూదేశమునకు శాశ్వతలాభము గలిగించునా యని మాలవ్యాగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. లాయెడుజాతిగారి యవన్యాసమువలన, హిందూదేశమునకు తగిన లాభము చేకూరుననియే యూహించవలసి యున్నది.

సంధిసూచనలను జాగరూకతతో పరిశీలించిన, స్వయంనిర్ణయసూత్రమే యీ సూచనల కాధార భూతముగ గన్పట్టుచున్నది. రుష్యా, ఆస్ట్రీయా-హంగరీ భాగములకు స్వయంనిర్ణయసూత్ర మవలంబించబడును. ఇటులనే బాల్కను రాజ్యముల కన్నిటికిని సూత్రమే వర్తించజేయ బడుచున్నది. హిందూదేశమున కీయధికార మొసగబడునా యని, దేశీయులెల్లరి సమయమునందత్యాతరముతో వితర్కించుటలో శాశ్వతమెద్దియు నుండజాలదు. బ్రిటీషువారు సిరియా, మెసపొటేమియాదేశములకు స్వయంనిర్ణయాధికార మొసగ నుద్దమించుచున్నారు. హిందూదేశమునకు గూడ నట్టి యధికార మొసగ మాలవ్యాగారు గోరుచున్నారు. ఢిల్లీపట్టణము, హిందూ మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యములకు స్థానముగ నుండెను. హిందూదేశ చారిత్రమున, భారతీయుల సామర్థ్య మనేకమారుల నగరరాజమున ప్రస్ఫుట మయ్యెను. అట్టి పట్టణమున నిలిచి, భారతీయులు గోరెడి కొలది స్వపరిపాలనమునకు వారి సామర్థ్యము సూర్చి సమర్థింపవలసినవచ్చుట, మాలవ్యాగారికి విచారము గలిగించుచున్నది. భారతీయుల స్వపరిపాలనా సామర్థ్యము, దాదాభాయి నారోజిగారిచే బాగుగ వ్యక్తీకరింపబడి యుండెను. నేటికి గూడ ఇండియాదేశమున మూడవవంతు స్వదేశ సంస్థానాధిపతులచే పరిపాలింపబడుచున్నది. అట్టితరీ, 150 సంవత్సరములనుండియు శిక్ష నొందుచున్న బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలకు స్వపరిపాలనాసామర్థ్యము లేదనుట పరిహాసాస్పద మనుటకు సందియము లేదు.

భారతీయులలో జగదీశచంద్రబోసువంటి ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులు, రవీంద్రుని వంటి మహాకవులు, సర్ టి. మాధవరావువంటి పరిపాలనాదక్షులు, గాంధీవంటి స్వార్థత్యాగులు, నారోజీ వంటి కర్మయోగు లుద్భవిల్లిరి. అట్టి మహామహు లుద్భవించిన దేశము, స్వపరిపాలనమునకు తగదనుట కన్న విచరితము వేరొకటియుండదు. భారతీయులు గోరు స్వయంనిర్ణయాధికార మెద్దియో, యితరుణమున కనుగొనుట యవసరము. మాలవ్యాగారు

సూచించినటుల, జర్మను కాలనీలవలె, ఏజాతీ పరిపాలనముక్రింద హిందూదేశముండవలెనో నిర్ణయించవలె నని, భారతీయులు గోరుటలేదు. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందే యుండి, స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము బడయుటయే వారి వాంఛ మై యున్నది. ఈ విషయమై అచుమానమున కెక్కడను తావు లేదు. అధినేత రాజ్యములలో ప్రబలెడి స్వపరిపాలన మయినను వారిపు డొసగమని కోరుటలేదు. కాంగ్రెసు విభావమును మాత్రము పునుప్రసాదించవలయునని వారు గోరుచున్నారు. వారి కోర్కెయందు విప్లవకర మగు నదెద్ది మునులేదు. స్వపరిపాలనా క్రమాంతరములను నిర్ణయించుటకు, భారతీయులే అర్హులు. ఇదియే వారు గోరెడి స్వయంనిర్ణయాధికారము. ఈయధికారము నొసగి, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు కృతజ్ఞులగుటకు, మాలవ్యాగారు విన్నవించుచున్నారు. ఇండ్లోబ్రిటీషు సంఘమువారు భారతీయులకు కేసులయినను నష్టము గలిగింపవలెనని రాల్చె కమిషను నివేదిక నడ్లుపెట్టుచున్నారు. ఈ నివేదిక యందయినను, అ రాజకము కొలదినుండిలో మాత్రమే వ్యాపించిన దనియు, ప్రజాసామాన్యము రాజభక్తియుతులై యున్నారనియు స్పష్టపరుపబడియున్నది. దేశములో నశాంతిని పూర్తిగా బోద్రోలి, ప్రకమాభివృద్ధి కవకాశము గలిగించుటకు, స్వపరిపాలనా ప్రధానమే దివ్యోపధ మని, మాలవ్యాగారు హెచ్చరించిరి.

ఈ వత్సరపు సభలో ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు ఉర్దూభాషయందు పదవ్యసించిరి. మాలవ్యాగారు హిందీ భాషలో తమ ప్రారంభోపన్యాసమును గావించిరి. ఈ మార్పు చే కాంగ్రెసుసభలో నూతనశక మారంభ మయిన దని చెప్ప నగును. ప్రతినిధు లెదువేలకు బైగ సభ నలంకరించిరి. వీరిలో రయితులు గూడ విశేష సంఖ్యలతో చేరి యుండుట సంతోషప్రదము. వీరు దేశభాషలలో జరిగిన ప్రసంగములను బాగుగ గ్రహింప గలిగి రనుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసుసభలో దేశభాషకు ప్రాముఖ్య మధికముగ గలుగుచున్నది. ఆంగ్లవిద్యార్థికులే కాంగ్రెసుసభ నలంకరించెదరను నవవాద మిక నుండియు తొలగిపోగలదు. రాజోపుసభను ఆంధ్రదేశమునకు విలిచి, ఆంధ్రులు దేశభాషల కింకను ప్రోత్సాహ మొసగుట భావ్యము. సభకు రాజాలముని తంత్రీవార్తల నిచ్చిన వారలలో డాక్టరు సప్తూ, అంబికాచరణ మజుందారు, గాంధీగార్లు గలరు. వీరు బొంబాయి కాంగ్రెసుసభకు రాకమానిరి. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు ఢిల్లీసభ కేతెంచిరి. ఇంతటితో కాంగ్రెసు చీలిక యంతమొందినటులనే ఎంచవచ్చును. ప్రభుత్వోద్యోగిగ నుండియు ప్రజాశయములపై నత్యంతాభిమానము వహించుచున్న సర్. శంకర నాయరు గారు గూడ కాంగ్రెసుసభకు ప్రేక్షకులుగ వచ్చుట, వారి దేశాభిమానము జాలుచున్నది. కాంగ్రెసుసభ రేపు తిరిగి గూడగలదు. డాక్టరు హరల్డుమానుగారు “స్వతంత్రులవలె, మీ కోర్కెలను ప్రకటింపు”డని యుత్సాహసందేశమును కాంగ్రెసుసభ కంపియండిరి. వీరి హితము గమనించి, కాంగ్రెసుసభవారు గావించెడి తీర్మానములు ప్రజల మనోభావములను వ్యక్తపరచుగాక యని గోరుచున్నాము. ఈ వత్సరపు కాంగ్రెసుసభవారు, ప్రజాశయలభికై తగిన కార్య ప్రణాళిక నేర్పజచి, అవి నెఱవేఱువలకును తమ పట్టుదల నబుమాత్రమయినను విడువక భారత దేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికారమును, స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్యమును స్వరలో చేకూర్చెదరు గాక!

సానికవార్తలు

ఆంధ్రసభ:—రేపు సాయంకాలము 5 క్లక్ గంటలకు మదరాసు ఆంగ్లప్రభువారు “సాంగధర నాటకము”న ప్రదర్శించెదరు. బల్లారి నివాసులగు టి. రాఘవాచార్యులు గారు రాజనరేంద్రుని పాత్రను ధరించెదరు.

తోటవిండు:—హైదరాబాదు యువోగ్యసంఘాధ్యక్షులగు దివానుబహదరు పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు పెంటుకు దంపతులను ఆతిథ్యమిచ్చిరి. ఆనేకమంది యువోగ్యులు ఆతిథ్యమునకు విచ్చేసిరి.

నిన్ను జాత్యుద్ధరణసంఘము:—సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద వ్యాసరహడియందు ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు గొప్పసభ యొకటి జరగును. ఎ. ఆర్. జుమ్లాభాషు పండిత రత్నముగార్లు స్వయం సహాయము గురించి మాటలాడుదురు. బ్రహ్మచందస్వామిగారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహింతురు.

దొణాసంచాలు:—పాత్మకంకుగలసందర్శకుల రేపురాత్రి, జనవరి మొదటి తేది రాత్రికులయందు వాణాంశాలు కాల్యజరుగును. పూజలు నిధిములకు దీపములు వెలిగించబడును. నేటి సాయంకాలము ఇండియన్ బాయిస్కుపుట్టు అసోసియేషను సందర్భ బాలభటులు వ్యానూత్రీశ్వలగా పాలు పుచ్చుకొందురు.

ముసల్మాను వివాహచట్టము:—మౌనీయులగు యాహులు ముస్సేనుగారు మదరాసు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన ముసల్మాను వివాహచట్టము ముసల్మానుల పురోభివృద్ధికి శ్రేయోదాయకమని నిన్ను సాయంకాలము మహమదీయలందరు మాలానా అబ్దులు సబాను సాహేబుగారి యాజమాన్యమున ఎన్ను నేమనందు సభ చేసి తీర్మానించిరి.

మదరాసులో స్టేజ్:—మొకటాచల నాయకుని పీఠిలో ఈదినమున మొక్కపేరు కేసు సంభవించినది. రెండు దినములకు పూర్వము రెండు కేసులు రిపోర్టు చేయబడినవి. నిన్నటి దినమున నీకోగి బలాసాగా నేయండి, పనిమండి యిటికిరచ్చెనట. నిన్నటిసాయంత్రము జ్వరము వచ్చి, నేటియదయము చురణించెను, ఇప్పటివర కీవ్యాధి 26 గురికి సోకినది. 17 గురు మరణించిరి.

హిందూ చురటిక్ష:—బొంబాయి నగరము నందలి హిందూమత ప్రచారక సంఘమువారు, కోమల క్యాథలిక్కు మతముకు సంబంధించిన శ్రీమతి ఉబగరాం ప్రాంసిస్ మును స్వామిపిల్ల అనుయోగికి దేశంబయ 20-వ తేదీ శుక్రవారము నాడు శాస్త్రప్రకారముగా ప్రామోత్సవముచేసి హిందూమతమునందు కలపుకొని ఆమెకు కారదాబాయి అని నామకరణము చేసిరి. ఆనాడే ఆమెకు హిందూమత కర్మలలో కే. రాఘవేంద్రరావు డి. ఏ గారకు నొక బ్రాహ్మణ యువకుని కిచ్చి వివాహము చేసిరి.

రాష్ట్రీయ శాసన సభలు:—సాధారణముగా సామ్రాజ్యశాసన సభవారు చేర్చించిన తలువాత రాష్ట్రీయ శాసనసభలు ఆదాయవ్యయ నిర్ణయపట్టిక విషయమున తీర్మానములు చేయుచుండుట ప్రాచుక. కాని రాజోపు రాజోపు సంకల్పరమునండి ఈ ఆలవాటును నిలుపుదులచేసి, ప్రప్రథమ యన రాష్ట్రీయ శాసనసభలు ఫిబ్రవరి మాసమున సమావేశమై ఆయవ్యయ పట్టికలను తయారుచేయును. తరువాత రాష్ట్రీయ శాసనసభల వారి సూచన ప్రకారము ఆదాయవ్యయ పట్టికను తయారుచేయుచేసి మార్చి నెలలో సామ్రాజ్యశాసన సభవారు చేర్పించెదరని దేశమున ప్రథమ వందలి గలదని వ్యాసఅనువాదు మదరాసు లైన్సు ప్రెత్రికకు నేను వ్రాయుచున్నాను.

మహమ్మదాలీ సేకతాలీగార్లు:—24-వ తేదీ రాత్రి ఈ సోదరులు జబ్బులుపురమునుండి ఆలవాదులకు రాగా హిందువులును మహమ్మదీయులును వెళ్ళువేల మంది సమావేశమై వ్యాగత మొసగిరి.

33-వ అఖిలభారత దేశీయ మహాసభ

ధిల్లీలో సమావేశమగుట

మానసియులగు పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారి అధ్యక్షకావ్యసము

[మా స్వకీయవిశేషాని యొద్దనుండి]

ధిల్లీ, డిశంబరు 26 :

నేటిదివస మానసి యులగు మదనమోహన మాలవ్య గారు ధిల్లీనగరమునందలి 33-వ దేశీయ మహాసభాభ్యుదయగ నభ్యుదయము అనువుగ చెప్పిన యువనాగ్రహము క్రింద ముద్రించుచున్నాము:

సోదర ప్రతినిధులారా! సోదర సోదరీమణులారా!

ఇదివరలో పాము చెప్పినట్లు దేశీయసభాభ్యుదయ వదలి నొసగుటయే ఈ దేశము చేరుకొనిన యుత్తర గౌరవము. రెండవపర్యాయ మట్టిగొంతును సెలవుట ముగియుట మును. హిందూ దేశమునకును, ప్రపంచమునకును టికిరి చెందినట్టి, యుత్తరప్రభుత్వము గలగుచున్నట్టియు, ముఖ్యము చాలకాలమునకును సుపయోగకరములగు నుండెడి వలయు అంశములను మెట్టనే దేశీయసభ విచారణపరిచినట్టి నట్టియు ఈ మహాసభాభ్యుదయము ఈ మహాసభాభ్యుదయమును బాగుచేయుటో నడపెంచు నిమిత్తము నన్నుమీరిందకును గోరుటలను నీగౌరవమనవలయుననుచు యుత్తరప్రభుత్వ సీటి నొందుచున్నది. మీరు నాయుడు మాసిన ఈగొప్పవిశ్వాసము నకు నే నెంతయు గృతజ్ఞుడను. ప్రస్తుతము సామ్రాజ్య శాసనసభయందు వెదకుటకుండుటల నాను చాలకొద్దిగానున్న దో, ఎవని స్వేచ్ఛా ప్రకారము చలించినవో, ఎవని సహాయకవాదము ప్రకటించుట సహాయకారిగానుండెనో, ఎవని దృఢస్నేహపాత్ర మీసమయమున నాయొన్నికలను దేశీయన కెప్పుడు ప్రయోజనకారిగా నుండు నను అహింసా గలిగింది నదో అట్టి నీ, విజయరావునా చామ్యులచారికి నే నెంతయు గృతజ్ఞుడను. మీ గౌరవమును మీ విశ్వాసమును బొందుటకు తగిలించి ప్రకటించెదను. గాక యని నేను వ్యాసభూమిక ముగ గోరుచున్నాను. మీరుదలి వాత్సల్యసహాయ బలము చేత మీయందరి, విశ్వాసమునకును అర్హుడను గావించును గాక యనియును, మన దేశాభివృద్ధియు మనమర్యాదయు నెంతేని యతిశయించునట్టిది మన యాలోచన లన్నియు కొన సాగును గాకయునును పరాత్పరుని చేసుచున్నాను.

యుద్ధ మంతమొందుట

ఈ మాపుదిమాడన దేశీయమహా సభయొక్క ప్రాముఖ్యతను విశేషించి వర్ణించు నవసరములేదు. భారత సామ్రాజ్యమున టికిరి కలితరూపమై అనేకపురాణావశాన సాంప్రదాయ సమిష్టితమై తనరారు ఇచ్చుచునగరమున మనము నేడు సమావేశమైతిమి. మన పురాతన మాతృభూమి పొందిన యనేక మాయుల నన్నటి నీనగర మానందకరముగ జ్ఞాపకములెచ్చుచున్నది. ఆ యాలోచనలు తలపునకు రావలెంద జేయుట సాధ్యము. వానిని గూర్చి విస్తరించి చెప్పలయు నను కుటలపాము చాల విశేషముగ నున్నది. కాని నేనెదల నిప్పుడట్లు చేయరాదు. ఇప్పుడేదట ప్రస్తుత జీవితధితిగూర్చి చెప్పుటంత కంటే మంచిది. చరిత్ర మందంకట నెన్నుకు నెలుగనట్టియు, అన్యోన్యమున భయంకరము నగునట్టియు మహాపాదము సంగ్రామ మంతమొందినది గదా యను సుకంఠమున నాగరకతా ప్రపంచమంతయు వివేదముల నుపైట్టిలు ఇచ్చుచో సమయమున మన మీ నగరమున సమావేశమైతిమి. యుద్ధ మిట్లంత మొందిన దనునంతోడ వార్తను ప్రధానిగారు తెలిపి మొండిరి. ఆ సమయమునవారు చెప్పిన వాక్యములు కలకాల ముందే దగినవి. బ్రిటిషు ప్రజలకు సంభోధించుచు వాట్లు చెప్పిరి: "మిత్రమండలివారును, వలసదేశీయులను భారతీయులను ఈ మహావిజయము సొందించుటకు మీరు బ్రిటిషు ప్రజలతో గలసి ఆనందింపదగి యున్నది. మానవ స్వాతంత్ర్యము జరిగినయుద్ధములలో నెల్ల ప్రపంచవాత్సల్యమున ఈ విజయమే మిక్కిలి అద్భుతమైంది." ఈ మహావిజయము సొందినందులకు మీరు విజయగ సంతోషించుచు న్నారు. మీరట్లు సంతోషించుట కంటేనియు తగియున్నారు. ఈ మహా యుద్ధమున మనమును తగినంత సహాయము చేసెడిమిగదా యని మీరును న్యాయము గర్వింపవచ్చును. రాజప్రతినిధి గారిందును గూర్చి ఒక మారెంటేయు నుచిరతీని నీ ట్లుమాను వాక్యమి

యుండిరి: "ట్యాటలుగుంపు నడలటలో నామె (హిందూ దేశము) ఆరంభముననే ముద్దంగ మందకుగిడెను. చివరవరకు గూడ నట్లునే నడచియుండెను. మనకు తువులు మొనకు పరాజయ, మొందినది పేలవ్విధమున. అట్టి పరాజయము గలగుట కామె నెక్కును లభ్యంత సహాయ మొనరించినది. ఆపరాజయమే తున పరాజయమునకు ప్రోత్సహమె." యుద్ధ మాంభయగు సకే హిందూదేశమున కిగ్గుండు అనేకసప్తములను గలిగించి యుండెను. అయినను బ్రిటిషుప్రజల న్యాయ స్వాతంత్ర్య ప్రతిపత్తియును వాని విశ్వాసమిండుకయు తగ్గలేదు. స్వాతంత్ర్య సురక్షాభ్యుదయ సంద్ధి ధర్మములను గావించుట మును చక్రవర్తి గారు యుద్ధమున ప్రవేశించవలసి వచ్చి యు. వార్త తెలిసినంత నే హిందూదేశ మత్స్యర రాజభక్తితో తన ఇచ్చుకులన్నటి నావలనుంచి, అభిప్రాయభేదమును బోవాకే అంగజేక సవలంబించిన న్యాయసంరక్షక కార్యమును నామెకు బానుటయై నిలచినది. ఆ కార్యమతి న్యాయమైనదియు భగ్యమైన దనియు ననియే భారతప్రజలకు సుప్రసాదాధికులగు అందఱును కేత్రపుటవైశ్వితికట్టి నిలచిరి. యీ నాతి గూర్చుమును సాంప్రదాయములను మన నిష్ఠికి చేకూర్చి చాల దినములక్రిందట మనభూమికి మన దేశచరిత్రయందు దంతులను గొప్పదగు మహా భారత యుద్ధము నొనరించిరి. ఆ యుద్ధ మివరకునూడ చాల క్రొత్తాదర్శములను బహుమున్నది. ఆ యుద్ధమువలన దేశము దప్పజేయబడిన పునరుద్ధరణము ధర్మసంస్థాపనార్థ మునుగల నన్నిది. అయి నే ముప్పదినవత్సరము లాదిగా శాసనాభివృద్ధి మన రాజకీయసంస్థలను మనమే మాయ కొను అభికారమును బొందుమిత్తము మనము పోరుచున్నాము. అందువలన మన దేశమునందలి అన్ని వాతులవారును అచలతమగు రాజభక్తితో నవమానభైరవ యుత్తలయు యుద్ధమును న్యాయముగ మంతమొందించు నిమిత్తము చక్రవర్తిగారికి సహాయము నుండించిరి. హిందూదేశపు ప్రజలను సుప్రసాదాధికులగు చేసిన సహాయమునకు మెచ్చుకొని చక్రవర్తిగారు 1914-వ సంవత్సరపు సెప్టెంబరు 14 వ తేదీన బహుళ తమ సందేశమున "సామ్రాజ్య సంరక్షణార్థము భారతీయులు తమ ప్రాణములను ధనము నపారముగ సమర్పించి"ని దయాభూమిగ గురించియుండెను. మన మాటల వలె కార్యములును భావనాభివృద్ధి మనందులకు మనము పరాత్పరులకు మదనముల నిర్మించియు. ధన, జన, కన్యవాహనాదులతో మనల కోరినంతవరకు పూర్తిగను గాక ఇంక నధికము గను మనము సహాయము చేసి యుంటిమి. మన సాయంత్రప్రభుత్వము, సేవ్యభూమిను తాము స్వముగ గోరిన సహాయ మొందించుట గాక తమ కేక్కిక మించిన ధనసహాయము నొందించిరి

భారత దేశ రాజభక్తి

ఈ సామ్రాజ్యమున హెచ్చరిక భారత ప్రజల మీదుల సోకన తోడనే, భారత ప్రజలను ముద్దభూమికి పుంపుటకు దేశము లెల్లము నే గీగముగ నంగీకరించిరి. భారతీయులయెడల విశ్వాసమును వ్యక్తమచి, తనమాలమున వారి విశ్వాసమునకు పాతుడై హర్షజ జగ్గిపువారు మన నూచల సంగీకరించి, దూరప్రస్థి పూర్వముగ భారత ప్రజలకు పరామర్శముగ గలగుట బునెనె. ఇట్టి రాజనీతి పురంధరత్వమును వెల్లడించినందులకు భారతీయులను, మిత్రమండలివారును వారికి కృతజ్ఞులై మొందెదలె. 1911-వ సంవత్సరమున ప్రాప్తదేశము సంగ్రామమును ముగించుచు విజయవృత్తిని తొలగించుటకు భారత ప్రజలను కాంక్షింపజేసె విశ్వాతి గడించిరి. సంస్థానాధిపతులకు ప్రజలను గావించిన ధన, కన్యవాహనములు మునునందం కొద్దల ముందియుండును. మనమనస్సహాయ విషయములూర్చి భారత రాజ్యాంగమింతి. పార్లమెంటుసభలో తెలిపిన లెక్కలవట్టి సంగ్రామ ప్రారంభమునుండి భారత దేశమున 11,61,789 మంది నైవ్యమునజేర్చుకొనబడిరి తెలియుచున్నది. వీలో 12,15,881 మంది విదేశములకు బంకుబడిరి.

ఇందులో 1,01,489 మంది పురజీవించిరి. ఈ లెక్కలను చూచిన యెడల మనము సగర్వముగ నుండవచ్చును. మరయు, యానాలుగు వత్సరములనుండియు సంగ్రామమునలన పడరాని కష్టముల పడుచున్నను, భారతీయులు తమ రాజభక్తిని ఆచంచలముగ, నిష్కలంకముగ నిలుపుకొన గలిగినందులకు మనము గర్వింపవచ్చును. ఇది మనమునల్లము సోదరలకు యెట్లగునుగ అను వర్తించును. వీరికి టర్కీ దేశము నెడల గల సుతవిషయము గౌరవ భావములను, ఆ దేశ తేనుమునకై వీరిగల ఆసక్తియు యెల్లఱకు తెలిసియే యున్నది. జర్మనుల దుష్కృతముల మూలమున టర్కీ దేశము మిత్రమండలి వారికి ప్రతిహాముగ కత్తిగట్టినను, యిచ్చటి మహమ్మదీయులు మాత్రము తమ దేశమునకును, రాజునకును చూపవలసిన ధర్మమును మాత్రమణువకుండుట సంతుష్టిచాయకము.

అభినందనములు

సంగ్రామము సామ్యసంతోషముగ నంతయు మొదినందులకు మన మెల్లరము సర్వేశ్వరదేశి మదనము లప్పాపరలసి యున్నది. ఇది కాశ్వత కాంతికి మార్గదర్శకులగా! పిమ్మట మీపక్షమునను, నా పక్షమునను, సంగ్రామ విజయమునకై శ్రీసార్వభౌములకు అభినందనములు సందించుచున్నాను. ఇతర దేశములన్నింటియునును నిరంకుశ వర్తకలను రాజులు పదమృతులగుమండగా ప్రకాశపుటకుగ సుపరిపానము గావించుచున్న మన సార్వభౌములు ప్రజల ప్రేరణ గొవముల నెక్కుడుగ చూడగొనుచుండుట మనకెల్లంబును ఆమోదవాయకముగ నున్నది. ధర్మ, స్వాతంత్ర్య రక్షణార్థము పోరాడిన అంగ దేశీయులకు మా అభినందనములు. స్వాతంత్ర్య, సమత్వ, భ్రాతృత్వ భావవాక్యవములకు ప్రయత్నించుచున్న ప్రాప్తదేశమునకు మా అభినందనములు. అంగదేశ మతిస్వాస్థ్యత్యాగములో సంగ్రామమును విరమించుట చే అత్యుత్తమ విభాగిగాంచగలిగినది. భారతీయులు 1914-15 సంవత్సరమున భారతీయ నైపుల గావించిన సంగ్రామసేవ వర్ణనీయును. ఎట్టి స్వాస్థ్యపరమ బుద్ధితోడను గాక సంగ్రామమునజేరి, చాలకష్టముల బోర్చిన ఆమెకాదేశీయులకు మన అభినందనముల నొసంగవలసియున్నది. జర్మను పశుబలమునం తము నొందించుటకు విల్పును అప్యక్తుర ముజహాస్యమున సంగ్రామ మంతయు మొదించుటకు ఆమెకాదేశీ మొర్చిన సేవను మరపు జెందరాదు. పాశ్చాత్యభాతీయ సంగ్రామాభివృద్ధియందును, అంతయునందును కూడ సర్వేశ్వరని ఆంతరీలము గోచరమగుచున్నది. ప్రపంచమును, అందుముఖ్యముగ పాశ్చాత్య ప్రపంచమును మార్పుకొందలసి యున్నది. అది కేవల ఆధిభౌతిక ప్రపంచమునబడి, ఆధ్యాత్మిక నాగరకమును మరుపుజెంది, న్యాయమే నాత్యభివృద్ధికి ప్రధాన కారణమున నత్వమును తృణీకరించినది. ఆ నాగరకమొత్త యుత్తరప్రభుత్వముగ నున్నది ఆ దేశీయులు దానిని గీర్తించిను, అంతర్జాతీయ సంబంధములు మాత్ర మల్లకల్లోలముగ నే యున్నది పశుబలము మీదనే ఆధారపడి యున్నదని అంగీకరింపక తప్పదు. ఆ దేశజాతి ధనార్జనా తత్వమై యున్నది ఉద్యమమున యితర జాతుల స్వత్వములను విరక్త్యభావముతో తలకింపుచున్నారు. భూతకాలమున పెయిం, ఆస్త్రియా, ప్రాప్తదేశములు విరోధపా భావము నంతయు యేకతెని తలచినది. ఈ ప్రయత్నములకు జర్మనీ దేశమిప్పుడు ప్రారంభించినది. అంగదేశము 15 వ శతాబ్దము ఘండి విరోధి తమ దేశ స్వాతంత్ర్యము నుల్లంఘింపలేదు. కాని ఆస్త్రియా, ఆస్త్రికా దేశ విషయమున నిది వేరు విధానము నవలంబించినది. గతయెడలి వత్సరములకుండుము ఈజిప్టు, సౌదాను, పర్షియా, ప్రకాసంత్రములు, బర్మా దేశములను తమ పాలనములోనికి తీసికొనుటకు ఆంగ్లదేశము యుద్ధముల సలిపినది. వర్తక ప్రదేశములగూర్చు, కలసరాజ్యముల గూర్చును విరోధియను దేశముల కన్యోన్యకలహములు సుప్రాప్తించినవి. మొరాకో దేశ పాలనమునకై ఫ్రాన్సు, జర్మను దేశములకును, బాల్కను రాజ్యముల విషయమై యెస్ట్రీ, ఆస్త్రియా దేశములకును, టర్కీదేశ సంపాదనమునకై జర్మనీ, ఇతరదేశములకును పోరాటములు సుభించినవి. ఈ పుస్తక మనస్ఫుల్లవలన కలహమునకు కాలుద్రవ్యులకై పాశ్చాత్యదేశములు సంసిద్ధములై యుండినవి. ఎల్లవలన ప్రపంచము నైపుకదళములతో విలసిల్లుచుండెను. వానిలో వానికి సంఘము జరుగుచుండెను. కాని, సర్వకార్యములకు పశుబలము మీదనే ఆధారపడి యుండెను. చిరకాల ప్రయత్నములన పాశ్చాత్యదేశములలో ఆంగ్లదేశ మున్నతస్థానము నాక్రమింప గలిగినది. ఈ స్థానమును యెట్లులైన నిలుపు కొనవలెనని ఆంగ్లదేశపు టర్కీయము, జర్మనీదేశము దీనినిగాంచి సహింపకాలక, ఆంగ్లదేశము సర్వవిధముల మించవలెనని తలచినది. అనేక వత్సరములనుండి

అజేతము స్వీయ వాతీయాభివృద్ధికి పాటుపడుచు, సైనిక నాకాదశములను, అర్థిక, పారిశ్రామిక కాఖిలను పెంపొందింప వారంభించినది. తత్ఫలితముగ అజేతమున మంచివైద్యము నడుచుచున్నది. స్వీయలాభమున కుపకరించు నని తోచినప్పుడు జర్మనీజేతము ప్రపంచ కాంతిని మనఃపూర్వకముగ భగ్నముగావించినది. దీనిక మరొన్ని జేతములు తోడైనవి. రెండవజేతమున ఆంగ్లేయులు, ఫ్రెంచివారు, రష్యనులు, ఇటాలీయులు, వలసరాజ్యముల ప్రజలు, భారతజేతమును మిత్రమండలిలో జేరినవి. రష్యాజేతము సంగ్రామ మధ్యమున మిత్రమండలివారి నిర్ణయమును ముందుగా తర్జియముగ విజయముగాంచియుండును. కాని సంగ్రామాశయ మా విధముగ చేకూరజాలదు. కావున యుద్ధమిప్పుటికి సంపూర్ణ నొందలేదు. తత్ఫలితములు అంతకు ముందుకు బూర్వము జర్మనీజేతము విజయము నొందుచున్నట్లు గాన్పించినది. కాని జర్మనీజేతము అన్యాయపక్షమున నుండుటచే అది విజయము నందజాలక పోయినది. భర్తృపక్షములు లగుటచే మిత్రమండలి వారే విజయమునకు ముగిసినట్లు సర్వేశ్వరుడు నిర్దేశించియున్నాడు. కాని వీరికిను మాత్రములను గ్రహించకపోవుటచే వీరిప్రయత్నములను దైవము విజయవంతములగునని ఆశీర్వాదించలేదు.

కుసుమలమూ ? న్యాయమూ ? ఏదిబలమైనది ?

కుసుమలమే న్యాయమైనదను మాత్రము ననుసరించి మిత్రమండలిలో ననేకమంది ఇదివరలో తరచుగా పనిచేయుచు వచ్చిరి. న్యాయమే బలమైనదను మాత్రము ననుసరించినందున కొందఱును బుద్ధి మిత్రమంతలివారిలో కొంతమందికి స్వోపయోగములను కానరాదు. తృప్తియ యుద్ధసాంప్రదించినపుడున అత్యంతమైన పక్షి పూరితులకు కలకత్తా క్రైస్తవ మతగురువు గారు ప్రత్యేకముగ జేసిన ప్రార్థనమునందు, మిత్రమండలివారు పలువురు విజయము నొందకుండ నాపితేయిమనుచు వచ్చిరి. ఏలనో స్థితిగతులవలన కలనైన తలంపబడినాడలేదు అని చెప్పవచ్చునది. వాక్యములను నడిచితిమి:— ఇంత కాలమును పరాత్పరుడు మన జాతికిని సామ్రాజ్యమునకు నేమి చెప్పవచ్చును? “మీకు నేను విజయ మొందుటకు ముందు “మీరు మీవిధానము”ను మార్చవలయును అని చెప్పవచ్చును. “మీరు విధానము మార్చుకొనవలయు” నని పరాత్పరుడు మన జాతియంతటికిని అందలి ప్రతిమానవునకును దెలిపెను. ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు మనతో చేరినవి. అట్లు చేయవలసిన యుద్ధము మరికొంత కాలమువరకు జరిగి తీరునని విదితమగుచున్నది. ఈరితని మనజాతిమాన్వ నొందుటకు భగవంతుడు మరె యొక యవకాశమును గల్పించెను. అదిగల అజ్ఞానే,— నేనుమీకు విజయమిచ్చుటకుముందు మీరు మార్పు నొందవలయు నను అజ్ఞానే,— పరాత్పరుడు చెప్పిన సారము తెలుపుచు వచ్చెను. ప్రపంచ మందలి గొప్పజాతులన్నియు నైతికముగ పునర్జన్మ మొందవలయునని పరాత్పరుడేర్పించె నను మాట ఇందువలన స్పష్టము. మరియొ యుద్ధమువలన న్యాయమే బలమైనదను మాత్రమున నెలకొల్పబడుట మాత్రమేగాక అంతర్జాతీయ అరాజకత్వ మంత మొందవలయుననియు, యుద్ధ మొనరించుచున్న జాతులు ప్రపంచపు కాంతికి అంశక సంస్థాపన నేర్పలు పవలయుననియు, అట్టి జాతులు ముగ్ధులను అన్యాయమును ప్రపంచపు అన్ని జాతులతోడను అతిన్యాయముగ వ్యవహరించుట నడుపునట్టి కాశీతపు ఏర్పాటును చేయవలయుననియు పరాత్పరుడుదేర్పించెను. ఈ యుద్ధజేతము నెలకొల్పటకు అమెరికా ప్రజేతము వరకును యుద్ధ మొనరించు టావశ్యకమయ్యెను. మరియొ నన్ని జాతులును సంధి కావశ్యకములగు తామెంచు అంశములను సమ్మతించువరకును గూడ యుద్ధము జరుగు టావశ్యక మయ్యెను. అన్ని జాతులు నట్లేగ్రహణమున నంగీకరించునట్లే పరాత్పరుడమెరికాజేత మతివంతమివనను మన యుద్ధమునందు ప్రవేశించునట్లు చేసి జర్మనీయులను చులకనగ జేయు. ఇది కేరళము సారాంశమున. గ్రహించుటకును వారించుటకును తగిన అంశముకాదు. యుద్ధమున గలుపొందవలయు నను యుద్ధజేతతో యుద్ధమునందు ప్రవేశింపలేదని విల్సనుగారు స్పష్టముగ చెప్పియున్నారు. భాగ్యత యేమాత్రమును లేని నిరంతర చక్రవర్తుల దుష్ప్రవర్తన నంత మొనరించి కాంతిని నెలకొల్పటకును, అకావశ్యకములను సైనికబలాధికుల ప్రయత్నముల నంత మొనరించి న్యాయమగు వ్యవహారములు నిరభ్యంతరముగ జరిగించుటకును పరాత్పరుడమెరికాజేత సాధనముగ నుపయోగించుచున్నాడను సంగతిని విల్సనుగారే చెప్పియుండిరి. “మనము కాంతిని నెలకొల్పి సక్రమ

ప్రతిష్ఠాపనల స్థాపనలనున్నది” అని అంతర్జాతీయ కాంతి సంస్థాపనా మహాలయమున గట్టుకుట పరాత్పరుడు నియమించిన మేష్ట్రీయగు విల్సనుగారు చెప్పియుండిరి. “మనము కాంతిసంస్థాపనమున, మాత్రప్రతిష్ఠాపనములను జేయున్నాము. ఒక్క మన కొరకు మాత్రమే కాదు. ప్రపంచమందలి అన్ని జాతులకును, ఇతర జాతులంతవరకు మీగలిగిందను అంతవరకు నాటిజేతము నిమిత్తము అంతర్జాతీయ న్యాయమును మనము నెలకొల్పజాచుచున్నాము. అంతియగాని స్వజేత లాభార్థముకాదు” అతడు సంధిమాత్రములకు ఉదహరణచేసి, మిత్రమండలి వారితనములు పెంపొన నాని నంగీకరించిరి. జర్మనీయులు నట్లుంగీకరింపక మీలేదని తెలిసికొనవచ్చును అంగీకరించిరి. సంధి బాగుగ జరుగనిమిత్ర మతడివ్వకు పూర్తిమనకేగెను. అతడిటీవల నిట్లు చెప్పియున్నాడు: “ఇప్పుడంగీకరింపబడుచున్న సంధి యేర్పాటులు మనకును ప్రపంచమునకును తాత్కాలిక ప్రాముఖ్యములగు నుండవలెను. మన వీరులు తమ జేతము భావనాదర్శముల గావూను నిమిత్తము యుద్ధ మొనరించిరి. నేనాభావనాదర్శముల వ్యక్తీకరింప ప్రయత్నించితిని. ఆభావనాదర్శలే తమ సంధి కాభారభూతములని నిధిధ జేతముల రాజకీయవైత్ర లంగీకరించిరి. యుద్ధసంబంధములకు ప్రభుత్వమున్నియు నీమాత్రముల నంగీకరించెను. కావున నాటికెట్టి ఆసందృష్ట పు న్యాయాభిప్రాయములును చేయబడదుండనే నచటనుండు టావశ్యకము. మన జేతములే భావనాదర్శముల నిమిత్తము తమ రక్తమును భారవోసి ప్రాణములను బలియిచ్చిరి అట్టి భావనాదర్శములకు తగిన వ్యాఖ్యానము చేయటాలో నేను చేయుగలిగిన దానినెల్ల పూర్తిగ జేయుట సాధ్యము.” క్రిందటి కాంగ్రెసులో నీ వాక్యముల నతిస్పష్టముగ నెఱిగింపబడి విల్సనుగారు వ్యక్తీకరించిరి. ఆ వాక్యముల నిప్పుడు భావము తెచ్చుకొను టావశ్యకము. అతడిట్లు పలికియుండెను: “యుద్ధమువలన, బలవంతమువలన, లోపాయికారి మాటలవలన అభివృద్ధి నొందు మార్గ మంతరించింది కన్యాయమునకు హాని సంభవించుటకు బాధజాలక మరల యుద్ధమున ప్రవేశించితిమి. ఆ యన్యాయములకు చక్కజేసిన కాని మరప్రాణములు నోయరజాలవు. అని మరెయ్యదును తిరిగి జరుగజూడదని మనకు నిశ్చయము జరుగవలయును. అందుచే ప్రపంచమంతయు మరక్షితులగుట, జీవనయోగ్యముగను ఉండునట్లు మరల మూడవలయును ఈ యంశమున ప్రపంచమందన్ని జాతులవారును ఏకీభవింపవలయును. అందువలన మన కార్యక్రమము ప్రపంచ కార్యక్రమముగ భావింపబడవలయును. పిమ్మట నతడు ముప్పిసిద్ధములగు 14 మాత్రములను వ్యక్తీకరించెను.

విల్సనుగారు కాంగ్రెసునకు తెలిపిన సంజేతమునందు అమెరికాభావనాదర్శములను సంక్షిప్తముగ తెలిపిరి. ఆమాత్రముల కాభారభూతములకు సంకల్పమిచ్చుటకు వ్యక్తమగుచున్నది. ఆసంకల్పమేదన అన్ని జాతులును సమాన స్వాతంత్ర్య సంరక్షణములనుండి హామీ నుభవింపవలయునను న్యాయ సమన్వితమైన యుద్ధజేతమే ఆ సంకల్పము ఈ సంకల్పమునే పునాదుగ గ్రహించినగాని అంతర్జాతీయ సాధనగా మేనియు నిలవజాలదు. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రజలింకొక మాత్రము నంగీకరింపజాలరు. వారినూత్ర సమత్వాధ్యక్షులు తమ మాత్రప్రాజాధి సర్వస్వమును సమర్పింప సిద్ధముగ నున్నారు. ఈ కడపటి యుద్ధమువలన మానవన్యాతృత్వ నైతికస్థితి చరమావస్థ నొందెను. ఇంకదాని పరమేశ్వరము వారు తమయూనప్పక్షి భక్తి తాత్పర్యముల నర్పింప సిద్ధముగా నున్నారు. ఈ మహా సర్వభావములు అమెరికా కౌతేని ముదగియున్నవి. న్యాయస్వాతంత్ర్యములను ప్రేమించువారందరికి యుదు మంచిస్థితిగతులు నచ్చునని తలంపగలరు చున్నారు వారట్టితలపులకు కారకులైన అమెరికావారి కౌతేని ముక్కటి ఖజానా గ మండలసి యుండురు. అంతర్జాతీయసమన్వయము మధ్యవర్తిత్వము వలన పరిష్కరింపబడు కిదివరకు కొన్ని ప్రయత్నములు చేయబడినవి. వివిధజాతులలో యుద్ధము గావించు నిమిత్తము కొన్ని ప్రతిష్ఠాపనలను నెలకొల్పి ప్రయత్నములుజరుగెను. ఇట్టి ఏర్పాటు నింత వికాసవంతముగ జేయ నిదివరకన్న దెగ్గరును పూనియుండలేదు. ఇట్లు బూతుట కిచ్చుచో యుద్ధ మావశ్యకమయ్యెను. స్వాతంత్ర్యము నత్యధికముగ ప్రేమించు చిటకు, ఫ్రాన్సు, అమెరికాలు ఈమాత్రము నెలకొల్పి ప్రయత్నించుట వలనను, జర్మనీయుల యుద్ధములవలన జేతముల పూర్వకముగ వాని నంగీకరించుటవలనను ఈ యంశమొత్తేయు నభివృద్ధి నీయును. ఈ మాత్రమే యధార్థముగ నెలకొల్పబడు నడవ

ప్రపంచమున భర్తృము మూర్తిభవింపగలదు. ఇట్టి న్యాయసంస్థాపన నే నెలకొల్పబడు నడవ యుద్ధము నిమిత్తము వెచ్చించబడిన భనప్రాణనమ్మ నానా నామలు వ్యర్థముగా లేదని తలంపవచ్చును. అధ్యాత్మిక నాగరికతజాతి సుతతివారముల మనమీ నూచకము సఫలవంతములగు నుట్టగాక యొయొ తేని యు ప్రార్థింపవలసి యున్నది. అని సఫలవంతములగుటకు మిత్రజేతములను నోర్చి దరని నేను విశ్వసించుచున్నాను. పూర్తిమనగరమునందీ పనికొక కార్యము నెలకొల్పవచ్చు మనానీయులకు మన అభివృద్ధివలన లను తెలుపు నిమిత్తము మానవజాతి యంతటిలో నై నవకుటుమునకు తక్కువలేకుండవచ్చు మనము మన కృతినీయులను బంపవలయును. ఈ భువనకార్యము విజయవంతమగుటకు మన జేతమంత ప్రతిష్ఠాత్మకము చేయవచ్చుననుచు మన ఉద్దేశము ను వారికి తెలియజేయుట మంచిదిదని నేను నూచించుచున్నాను. ఇప్పుడు నెలకొల్పవచ్చు అంతర్జాతీయసభ విజయవంత మగుటకొక ఇట్టి అంతర్జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనము నేర్పరచినను ఈ పారమార్థిక కార్యకరణము నను నెలకొంది భారత యువకులు సంతోషపూర్వకముగ వచ్చి పనిచేయుచురని మనము నచ్చుకొనవచ్చును.

భారతజేత కరిస్తితులు

ప్రకృతము భారతజేత కరిస్తితులు అంత సాఖ్యవాచకములుగ నుండుటలేదు. భారతజేత నివాసులగు హిందువులు, ముసల్మానులు, క్రైస్తవులు, పార్సీలు ప్రాచీన నాగరికతకు వారసువారులై యున్నారు. నూటపది సంవత్సరముల క్రిందటి భారతజేతము సంపూర్ణముగా హైందవుల పరిపాలనలో నుండి యుండెను. ఆకాలమున ఇతరజేతములలో నున్నట్లుగానే మన జేతమున అకాంతి న్యాయించి యుండినది. కాలకరిస్తితుల వలన 6 వేలమైళ్లయొడమనున్న విదేశీయులు మనల పాలించుటకు సంభవించినది. క్రమేణ హైందవ సిహాయిల యొక్క యొ స్వదేశీరాజుల యొక్కయు సహాయములన అంగ్లేయులు సంపూర్ణాధికారమును స్థాపించుకొనిరి. అంగ్లేయులు జేతమునకు కాంతి సాఖ్యము కలుగజేయుచున్నందున ఆకాలమున ప్రజలు మాత్రం పరిపాలకులకు స్వాతంత్ర్య మొసంగి యుండిరి. తామప్పుడు భారత జేతమును తాత్కాలికమునకు గాను పరిపాలనమునకు పూనుకొంటిమని అంగ్లేజాజనీతిజ్ఞులు వదిలియుండిరి. భాంతియులకు స్వతంత్ర్యము ప్రభుత్వము నిచ్చుటకు మాత్రమే వారిని పరిపాలించుచున్నామని ప్రకటించుచుండువారు అయినటు కాలక్రమేణ ఆ అభిప్రాయములు అటంగిరినవి. భారతీయులు వీరిని తెలిసికొని అధికారులు తొక్కిలించుచు నూతన మార్గులను నిరసించుచుండిరి. వికాసపూర్వకము లగు అంగ్లేయు నాడుకులు సముతము ప్రభుత్వమువారు ద్రోహకమాత్రం పథమునకు విచారము మాడసాగిరి. హైందవులకు హిందూ జేతమునకు సంపూర్ణాధికారము నిచ్చితరలయు నని విదేశీరాజు నీతిజ్ఞు లనేకులు ప్రకటించి సాగిరి. యుద్ధము ప్రారంభమగుటకు 80 సంవత్సరములకు నుండు దేరియ మహాజనసభ జనన మొంది ప్రజలకు స్వరాజ్యమునకు పాలు పుచ్చుకొనుటకు అవకాశముల నిప్పించకొరసాగినది. 1886 సం॥ న కాంగ్రెసువారు తయారు చేసిన రాజ్యాంగ సంస్కరణ ప్రకాశిక నొకదానిని తయారు చేసిరి. అదియే కార్యరూపమున చెప్పబడినయెడల భారతీయులకు పరిపాలనయుండు తగిన అధికారము వచ్చియుండెడిదని అధికారులు దానిపట్ల కొంచెమైనను సానుభూతిని చూపినవారు కారు. ఒక్క విషయమును ఆలోచించుడు. 1908 సం॥ న వలస రాజ్యముల కీటుబడిన స్వరాజ్యమేమన పరమాధిపతి ప్రకటించియున్నాను. కావున దీనినిబట్టి చూచియెవల యుద్ధము ప్రారంభము కాకముందే మనము మన కోరికలను తెలిపుచు కొనుమండినామని తెలియగలదు. అయినను దైవకాత్తు యుద్ధము మన కోరికలకు కొనసాగించుటకు మనము చేయుచున్న సహాయములను అంగ్లేయుల దృక్పథము మారి సోయినది. 1916 సం॥ డిశంబరు మాసమునందు జేతమునకు జన సభ ముసల్మానుల సమితులవారు సమావేశమై రాజ్యాంగ ప్రకాశిక నొకదానిని తయారు చేసినారు. అది భారతీయులను స్వరాజ్య గర్హస్థానమునకు చేర్చుటకు సహకారి కాగలిగి యున్నది. ఆమయముననే సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు భారతీయుల కిచ్చుటకు గాను కొన్ని రాజ్యాంగ సంస్కరణములను తయారుచేసి సీరుకు బంపిరి. ఆకాలమున రాజ్యాంగ మధిగ నున్న ఛేంబర్లెగారు ఆసంస్కరణములు అంత తృప్తికరములుగా లేరనియు, ఇంకను భారతీయుల అభివృద్ధికిగాను తగిన సంస్కరణములను తయారు చేయగలరు వానిని తిరుగ నిచ్చ

(5-వ పేజీ చూడుము)

Continued from Page No. 13

necessities must not be forgotten when the peace conference is reached. We have had four years of great brotherhood. Let it not end there.

I am sure we all feel most deeply grateful to those our English fellow subjects for their generous appreciation of our contributions to the war. The question now is to what extent India is going to benefit by the principles for which she gave her lives and treasure, namely, the principles of justice and liberty of the right of every nation to live an unmolested life of freedom and to grow according to its own God-given nature, to manage its own affairs and to mould its own destiny. The principles for which Great Britain and the Allies fought have now been embodied in the peace proposals of President Wilson to which I have referred before. These principles have been adopted with the hearty concurrence and support of Great Britain. Indeed the credit for adopting them is in one sense greater in the case of Britain and France than in the case of America. For, Britain and France had borne the brunt of the war for four years and by their unconquerable courage and heroic sacrifices made it possible for themselves and the Allies to achieve the final victory. Besides, their sufferings and sacrifices had also been incomparable, greater than those of America and their feelings far more deeply injured. It was the more praiseworthy of them therefore that they readily agreed to the peace proposals, which ran counter in some instances to the decisions which they had themselves previously arrived at. Now the principle that runs through the peace proposals is the

Principle of Justice

to all the peoples and nationalities and their right to live on equal terms of liberty and safety with one another. Each nation is to be given

Freedom to Determine

its own affairs and to mould its own destiny. Russia is to have an unhampered and unembarrassed opportunity for her own political development and national policy. Austria-Hungary is to be accorded the opportunity of autonomous development. International guarantees of political and economic independence and territorial integrity are to be secured to the Balkan States and to the independent Polish States which are to be created. Nationalities are to be assured

Security of Life and Autonomous Development

In the adjustment of colonial claims the principle to be followed is that in determining such questions the sovereignty and interests of the population concerned are to have equal weight with the equitable claims of the Government whose title is to be determined. How far are these.

Principles of Autonomy and Self-Determination

to be applied to India? That is the question for consideration. We are happy to find that the Government of Britain and France have already decided to give effect to these proposals in the case of Syria and Mesopotamia. This has strengthened our hope that they will be extended to India also. We standing in this ancient capital of India, both of Hindu and Mahomedan period, it fills my countrymen and countrywomen with inexpressible sorrow and shame to think that we the descendants of Hindus who ruled for four thousand years in this extensive empire and the descendants of Mussalmans who ruled here for several hundred years should have so far fallen from our ancient state that we should have to argue our capacity for even a limited measure of autonomy and self rule. But there is a much ignorance among those who have got a determining voice in the affairs of the country at present that if I but had the time I would tell them something of the

Capacity of our Peoples.

Hindus and Mussalmans, till the advent of British rule in India. I may refer those who care to know it to the papers published at pages 581 to 624 in Mr. Dadabhai Naoroji's book on Poverty and Un-British Rule in India. I will content myself with saying that one-third of India comprising a population of nearly 60 millions is still under Indian rule and that the administration of many of the Indian states compares very favourably with that of British India. Has the fact of our being under British rule for 150 years rendered us less fit for self rule than our fellow subjects in our Indian states are? Are a people who can produce a scientist like Sir J. C. Bose, a poet like Sir Rabindranath Tagore, lawyers like Sir Bishamoy Sen and Sir Rash Behari Ghose, administrators like Sir T. Madhava Rao and Sir Salar Jung, Judges of the High Court like Sir Syed Ahmad and Telang and patriots and public men like Dadabhai Naoroji and Ranade, Pherozshah Mehta and Gokhale, industrialists like J. N. Tata and his worthy son Sir Dorab Tata and servant of humanity like Mr. Ghandhi and soldiers who have rendered a good account of themselves in all the theatres of war, unfit for self government in their domestic affairs? I hope that the insult of such an assumption will no longer be added to the injury that is being done us by being kept out of our birthright to self-government and that the principle of self determination will be extended to India.

The Principle of Self-Determination.

Now, ladies and gentlemen, let us make it clear what we mean when we talk of self-determination; there are two aspects of self-determination as it has been spoken of in connection with the peace proposals. One is that the people of certain colonies and other places should have the right to say whether they will live under the suzerainty of one power or of another. So far as we Indians are concerned we have no need to and do not desire to exercise that election. Since India passed directly under the British Crown we have owed allegiance to the Sovereign of England.

We Stand Unshaken in that Allegiance.

We gladly renewed our allegiance to His Majesty the King Emperor in person when he was pleased to visit India in 1912 after his Coronation in England. We still desire to remain subjects of the British Crown. There is however the second and no less important aspect of self-determination namely that being under the British Crown we should be allowed complete responsible Government on the lines of the Dominions in the administration of all our domestic affairs. We are not yet asking for this either. We are asking for a measure of self-government which we have indicated by our Congress League scheme of 1916. We ask that the measure of self-government or responsible government to be given to us should be judged and deter-

mined in the light of the principle of self-determination which has emerged triumphant out of this devastating war. In order that this should be done it is not necessary that the proposals of reform which have been elaborated by Mr. Montagu and Lord Chelmsford should be laid aside and a brand new scheme prepared. The Special Congress and Muslim League have expressed their willingness to accept those proposals with the modifications and improvements which they have advocated. This great Congress representing people of all classes and creeds—Hindus and Mussalmans, Parsis and Christians, representing all interests, landholders and tenants, merchants and business men, educationists and publicists and representatives of other sections of the people is assembled here to-day to express the mind of the people on this question. One special and particularly happy feature of this Congress is the presence at it of delegates of the ten classes who have come at great sacrifices from far and near to join their voices with the rest of their countrymen in asking for a substantial measure of self-government. This representative Congress of the people of India will determine and declare what in its opinion should be the measure of reform which should be introduced in the country. Let the British Government give effect to the principle of self-determination in India by accepting the proposals so put forward by the representatives of the people of India. Let the preamble to the statute which is under preparation incorporate the principle of self-determination and provide that the representatives of the people of India have an effective voice in determining future steps of progress towards complete responsible government. This will produce deep contentment and gratitude among the people of India and strengthen their attachment to the British Empire.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

Great Britain

The Chaotic Condition of Russia.

What the Allies Will Do?

Consultations with President Wilson Necessary

RUSSIAN LEADERS FLOWING INTO PARIS AND LONDON.

LONDON, December 22. Reuter learns from an authoritative British source that the whole question of Russia is under the serious consideration of the Allies. No plan however has been formulated. Nothing can be settled definitely until the matter has been discussed with President Wilson. It is fully realised that the Russian problem is most urgent and it is hoped that it will be possible to discuss it with President Wilson in London, with a view to prompt action. Alarmist reports regarding the size of Bolshevik Army are considered exaggerated. Their actual fighting strength is probably from two to three hundred thousand. It is true that improved discipline has been introduced but only by means far more tyrannical than anything known in the old regime. For months it has been impossible for opponents of Soviet to express their opinions publicly. All Anti-Bolshevik Leaders have been forced to escape to Siberia or the South. In this region there are several Anti-Bolshevik Governments. In Kuban district General Alexieff's Volunteer Army now commanded by General Denikin is valiantly fighting Germans and Bolsheviks. A Provisional Government has been established composed of moderate politicians like Seznoff with orders and moderate social revolutionaries. The Allies are in touch with this Government which possesses a most efficient army of a hundred thousand and a British military mission has been despatched to enquire its position. In the Don District there is another Anti-Bolshevik Government. Here General Krasnoff's army is operating under the political control of Harlamoff a moderate cadet. This Government is in close association with the Kuban Government both co-operate with the Provisional Government in Crimea. The position in Ukraine is very complicated. There was recently fighting in Kiev between Denikin's volunteers and certain Ukrainian separatists commanded by Pethura and Vismichenko. Denikin's troops were compelled to retire from Kiev which Pethura entered with his motley bands. There is reason to hope that the policy of Allies will promote unity amongst various Governments in Southern Russia. A later satisfactory development has been the steady flow of eminent loyal Russians of all parties in the direction of London and Paris, for purpose of establishing an organization to deal with Bolshevik problems and to be at hand during the Peace Conference. Prince Lvoff, Ex-Premier, Baron Koff, Vice-Governor of Finland and Syruhoff leading Zimetrov worker left London on December 21st for Paris. Count Kekovizoff another Ex-Premier is leaving London for France to-morrow. Miliukoff, Ex-Foreign Minister, is also enroute for Paris. Srave, Russia's leading economist has escaped now to Finland and is on his way to London. It is reported that the well known revolutionary Savinkoff who is believed to be the China is now travelling towards Europe. It is hoped that he will shortly be in Paris. Russian leaders who have been in London exchanged views with leading British statesmen.

Xmas Celebration.

LONDON, December 22. Though Turkey is scarce and Plum puddings nonexistent owing to the lack of fruit this promises to be the heartiest Xmas in our memory. With the food restrictions relaxed there is an abundance of meat and with plenty of money to spend the people relieved from war strain they are preparing to celebrate the festival as never before. The Soldiers in Britain are flocking to their homes on twelve day's leave. Thousands more are crossing the Channel. The Colonial and American are pouring into London. The sightseeing soldiers with Xmas trees on their shoulders toys in their arms and booty in their caps stimulated the gaiety of the streets yesterday when shops, though prices were very high did a record business. London is so

crowded that the hotels and lodgings are packed to overflowing. Mr. Wilson's visit with Royal Procession and the City Pageant will stirringly close a memorable Xmas week.

Death of an Ex-American Ambassador

LONDON, December 23. NEW YORK:—The death is announced of Doctor Page, former American Ambassador in England.

Mr. Churchill on Industry.

LONDON, December 23. Mr. Churchill gave a detailed statement at a conference between the Trades Union's Advisory Committee and the employed, outlining the measures taken to facilitate the turnover of the industry from war to a peace basis. Mr. Churchill said that the stocks of the war materials valued at approximately a thousand million sterling had to be carefully disposed of without dislocating the normal industries. The Headquarters staff of the ministry on November 11th exceeded twenty thousand of whom between 31st four thousand and six thousand would be retrenched by January 31st. The Munition inspection staff exceeded seventy thousand, sixty five percent of whom were women. Already twenty five thousand inspectors had been released. In October the output was highest as it had ever been. Mr. Haig's artillery for fifteen successive days discharged over twelve thousand tons of shells daily. During October the average production of the filled shells was over forty seven thousand tons weekly. The Army's unshakeable confidence in shells and guns was the best tribute to the efficiency of the output. By war 230,000 persons would have left munitions' production. Very large numbers were already being re-employed on Peacework, the change over in steel trade was working very satisfactorily. The export prices of steel were fixed till May 1st. All restrictions on the purchase and manufacture of the machine tools had been removed. Large stocks of nonferrous metals had already been placed in the market and supplies of the numerous other controlled materials had been released. Relaxations of the Government Control were proceeding daily and the priority classifications for manufacture had been abolished. Measures were being taken to develop the alternative production during the transition period and in this connection the Dominions had been invited terms. The Railway Executive had ordered a thousand locomotives and forty thousand wagons. Large orders for the Government housing schemes were being planned and widest steps were being taken to adapt the munitions with the articles of commercial use. Mr. Churchill, in conclusion, fore-shadowed that in a very few months that great industries would have resumed their activity and said, that there ought to be a period of great activity following transitional period.

LONDON, December 22. The death is announced of Mr. William Harvey Du Cross.

Russia

Russian Losses in Men During the War.

LONDON, December 22. COPENHAGEN:—A message from Petrograd states that the Russian losses during the war total 9,150,000 of whom 1,700,000 were killed, 1,450,000 disabled, 3,500,000 wounded and 2,500,000 taken prisoners.

The Bolsheviks Occupy Walk Station.

LONDON, December 20. STOCKHOLM.—The Estonian Communiqué dated December 20th says: There has been fighting with the Bolsheviks to the east of Dorpat. The Bolsheviks occupied the Walk Station. The British Squadron left Reval on December 15th.

Bolsheviks Fear Entente

Occupation of Petrograd and Moscow.

LONDON, December 22. COPENHAGEN.—The Danish Minister in Russia who has arrived from Petrograd states that the Bolshevik Government fully understands that the only possibility of maintaining its existence lies in an International Revolution. The Bolsheviks say that if the Entente occupies the Baltic Provinces and Ukrainians they will be able to revolutionize the French and the British troops. They revolutionized the German troops. Their only fear is lest the Entente may occupy Petrograd and Moscow. The Minister states that thousands of disbanded Chinese soldiers have joined the Red Guards in Russia. A batch of Chinamen recently repatriated from Russia included a number of trained revolutionary propagandists. The Minister said that the immediate Allied intervention in Russia would not meet with much resistance but he said that the resistance would be considerably increased in the spring.

Germany

Germans Evacuate Raval.

LONDON, December 26. AMSTERDAM.—A message from Berlin states that the Germans have evacuated Raval. The German troops fought with the Bolsheviks near Sorny Shitomio (Ekaterinoslav).

German Army Glorified.

A message from Cassel states that Von Hindenburg in a Christmas Proclamation glorifies the German Army and denounces the "Petty Revenge" of depriving the officers of the Insignia of their rank and of their arms by destructive and disruptive elements.

Continued on page No. 14.

forgetten, when the Peace Conference was reached. We are thankful to him and to the British Cabinet generally for having recognised the justice of India's claim to be represented at the Conference. We are also thankful that the Government have appointed an Indian, our distinguished countryman, Sir S. P. Sinha, to represent her at the Conference, but he has been appointed by the Government of India without any reference to the public. As he has been so appointed presumably he will represent at the Conference views which are in consonance with the views of that Government. It may be that those views will be in agreement with the views of the Indian public or it may not be so. We do not know what are the conditions under which Sir S. P. Sinha has been appointed, or what instructions the Government of India have given him. Unfortunately the Government of India are not yet responsible to the Indian public and as matters stand there often is a great divergence of views between them and the public of India. This being so one may be allowed to say without any reflection against.

Our Friend Sir S. P. Sinha

"My esteemed friend Sir S. P. Sinha, whose firm and statesmanlike advocacy of India's claim has been of inestimable value in these difficult times that it would have been more in consonance with the spirit and aim of the conference and also in keeping with the proposals of constitutional reform which contemplate the appointment of Ministers from among the elected members of the Councils, if the Government had seen their way to ask the Congress and Muslim League which they knew were going to meet here this week or the elected members of the Imperial and Provincial Legislative Councils to recommend an Indian or Indians for appointment by the Government as India's representatives at the Conference. In view of the fact that Canada is going to have as many as six representatives it need not have been apprehended that a request that India should be allowed to have more than one representative would be regarded as unreasonable. There is a widespread opinion in the country that something like this should have been done. This view is urged not because of any delusion that the proposal for constitutional reform relating to India will be discussed at the Peace Conference. I suppose everyone understands that they will be discussed in the British Parliament. But it is urged because of the belief that the Principles and even some of the concrete proposals which will be discussed and settled at the Peace Conference will have a great direct bearing on the interests of our country. This cannot be disputed. If it were not so, there would have been little meaning in appointing an Indian to represent "India's necessities" at the Conference. I am glad that His Highness the Maharaja Sahib of Bikaner will be there to represent the views of the Indian States and Ruling Princes whose steadfast loyalty to and support of the King-Emperor during this war has been of ten times greater value than their liberal contributions in men and money. But it will remain a matter for regret that a British Indian will not be represented at this great Conference by a person appointed by the Government on the recommendation of the elected representatives of the people.

India's Position.

India occupies at present an anomalous and unhappy position. The people of India, Hindus, Muslims, Parsis and Christians are inheritors of great and ancient civilisations. About a hundred and fifty years ago the whole of India was under the rule of Indians. At that time she was passing through one of those periods of decay and internal disorder which are not unknown in the history of other nations. By an extraordinary combination of circumstances which had their origin in the conditions then prevailing India came to be placed under the rule of a people living six thousand miles beyond the seas and strangers to Indians in race, religion and civilisation. As has often been said India was never conquered by the English in the literal sense of the term. The English became the paramount power in India by a series of events carried on by the help of Indian soldiers and Indian allies. The people supported them and welcomed them because they promoted order and peace and introduced justice and good administration. In the early days of British Rule in India English statesmen regarded it as a temporary character. They clearly said that it was their duty to administer India as to help her to take up her own Government and to administer it in her own fashion. But as time rolled on and as divided interests grew up and became strong, a contrary spirit came to dominate British policy in India. The administration came to be conducted less and less in a manner conducive to the development of the people as a nation and more and more as to perpetuate their subjection. Indians noted it and protested against it. Many large hearted Englishmen deplored it. Foreign critics also noted the fact. An eminent Frenchman M. Challevy wrote in his book published a few years ago Had England taken as a motto "India for the Indians," had she continued following the idea of Elphinstone and Macleod to consider her rule as temporary, she might without inconsistency grant to the national party gradual and increasing concessions which in time would give entire autonomy to the Indians. But that is not now her aim. For half a century and more Indians and liberalminded Englishmen had been urging England to adopt the policy of India for the Indians, to give Indians the administration and to give power and opportunity to Indians to administer their own affairs. Thirty years before the war the Indian National Congress came into existence and it had ever since its birth urged that a fair measure of self-government should be given to the people. The scheme of reform which the Congress put forward in 1886 was calculated to secure them such power, but they have not got it till now. Like 1908, we had specially stated that self-government on colonial lines was our goal. I draw attention to these facts so that it may be remembered that we had been pressing for a recognition of our right to self-government long before the war. It is not the war, its events and its result that have led us to ask for self-government for the first time. Even if the war did not come our claim to it should have been granted long ago as a more matter of right and simple justice. The war no doubt came to help us. The contributions which we were able to make brought about a happy change in the angle of vision of English statesmen. In December 1916 our two great national institutions, the representatives of thinking India, jointly put forward a well considered moderate scheme of reform which would have given to the people a substantial measure of self-government. It is an open secret now that the response which the Government of India suggest-

ed to this demand was so poor and inadequate that Mr. Austen Chamberlain returned the proposals and suggested the preparation of a more liberal measure which would give some responsibility to the people. In the meantime agitation in support of the Congress League scheme was growing. The Executive Government in India, Imperial and Provincial, were generally strongly opposed to the proposals. Many of them showed this opposition by trying to suppress the agitation by orders of internment under the Defence of India Act and in other ways and created much unnecessary tension in public feeling. On the other hand besides the Indians there were Englishmen and English women who urged that the promise of self-government should not be delayed. That high souled Englishman the Lord Bishop of Calcutta said in the course of the service to which reference has been made before "We must now look at our paramount position in the light of our new war ideals. The British rule in India must aim at giving India opportunities of self-development according to the natural bent of its peoples. With this in view the first object of its rulers must be to train Indians in self government. If we turn away from any such application of our principles to this country it is but hypocrisy to come before God with the plea that our cause is the cause of liberty". The situation rendered an early announcement

Of the Intentions of Government Necessary

It was in this state of affairs that the Secretary of State for India made the now famous declaration of the 20th August 1917, in which he definitely stated that the gradual development of self-governing institutions with a view to the progressive realization of responsible Government in India as an integral part of the empire was the policy of His Majesty's Government and that they had decided that substantial steps in this direction should be taken as soon as possible. It was a momentous utterance, but it was unnecessarily cautious and cold. We did not like all the qualifying conditions with which it was weighed but we looked at it as a whole. It promised that substantial steps in the direction of the goal of responsible Government in India would be taken as soon as possible, and that His Majesty's Government had decided that, accepting the Viceroy's invitation the Secretary of State should shortly visit India to consider what those steps should be and to receive suggestions of representative bodies and others regarding them. It also promised that ample opportunity would be afforded for public discussion of the proposals which would be submitted in due course to Parliament. We therefore welcomed the announcement and were grateful for it. Though dissatisfied with its many qualifying conditions, in the circumstances then existing we accepted it with hope and gratitude. Mr. Montagu came to India with a deputation of distinguished men taking the announcement of the 20th August as laying down the terms of their reference. He and Lord Chelmsford elaborated proposals as to the first substantial steps which should be taken to give effect to the policy enunciated. In it the limitations of the announcement naturally had their effect in determining the nature and extent of their proposals. These proposals have now been before the public for several months. They have been variously criticised by various bodies on the first publication of the proposals. While others some of our prominent public men gave them a cordial welcome others condemned them as unsatisfactory and disappointing. Some urged their total rejection. The Congress League scheme which had been put forward with the unanimous support of the public men of the country was calculated to transfer control to the representatives of the people both in the provincial Governments and subject to certain reservations in the Government of India. The official scheme proposed a limited measure of control in the provincial governments, absolutely none over the Imperial Government. The official proposals thus fell very short of the Congress League scheme. They were therefore generally regarded as inadequate. It was clear that while acknowledging that the proposals constituted an advance on the existing conditions in certain directions the bulk of public opinion in India was not satisfied with the scheme as it stood. Almost everybody who was any body wanted more or less important modifications and improvements in the scheme. But the scheme proposed the introduction of a certain measure of responsible government in the provincial governments and was in this respect more in conformity with the announcement of the 20th August than the Congress League Scheme and many of us urged that the official proposals should be accepted subject to the necessary modifications and improvements. This view found general acceptance in the country. When the Special Congress met at Bombay it was apprehended in some quarters that the opinions of those who were in favour of insisting upon the acceptance of the Congress League Scheme and the rejection of the official proposals, might prevail at the Congress. But the proceedings of the Congress lent no support to these apprehensions. While the Congress made its acknowledgments to Mr. Montagu and Lord Chelmsford for the earnest attempt to inaugurate a system of responsible Government in India it made it clear that it regarded the proposals as they stood as unsatisfactory and disappointing. At the same time it recognized that its official scheme was more in consonance with the announcement of August 20th and it therefore decided to accept that scheme in its outline and to urge modifications and improvements consistent with the outline which in its opinion were absolutely necessary to make it a substantial first step towards responsible government in India, that is, both in the central and provincial governments. The All-India League also adopted the same view. Months after, a conference organised by those of our prominent public men who had more cordially welcomed the proposal of reform than the great bulk of the public met at Bombay. They too agreed with the Congress and the League in asking for certain essential modifications and improvements in the scheme. It has thus become as clear as noonday light, that enlightened The Indian public opinion is unanimous in urging that the principle of responsible government should be introduced in the Government of India simultaneously with a similar reform in the provinces, and that there should be a division of functions in the central government into reserved and transferred as a part of the first instalment of reform. It is unanimous in urging fiscal freedom for India. It is practically unanimous in urging that half the number of the Council of State should be elected. It is unanimous in urging that Indians should constitute one half of the Executive Government of India. It is unanimous in requiring that the elective majority should be four-fifths and

that the reserved list should be as small and the transferred list as large as possible. It is unanimous in asking that the Minister should be placed on a footing of perfect equality with the members of the Executive Council. It is unanimous in asking for a complete separation of judicial from executive functions. It is unanimous in urging that 50 per cent of the posts in the Indian Civil Service, and to start with 25 per cent of the commissions in the army should be secured to Indians and that adequate provision for training them should be made in the country itself. It is unanimous in urging that the ordinary constitutional rights such as freedom of the press and public meetings and open judicial trial should be safeguarded, though there is a difference of opinion about the methods suggested to secure the end. I have not attempted an exhaustive enumeration. My object here is to show that there is notwithstanding differences in unimportant matters and notwithstanding all that we hear of divisions and parties, practical unanimity in the country about the most essential changes and improvements which are needed in the proposals of reform. I will not anticipate your decisions. It is for you to decide whether in view of the events which have taken place since the Congress met, you will reconsider any or all of the matters which were considered by the Special Congress or whether you will let its decisions stand as they are. Considering how grave and momentous are the issues involved I would reconsider them and welcome any suggestions which would improve them. Since the Congress met, events have taken place which would obviously justify such a course. As a mere illustration, I draw attention to one point in the resolution relating to the provincial Government. While holding that the people are ripe for the introduction of full provincial autonomy the Congress said it was yet prepared with a view to facilitating the passage of reforms to leave the departments of law police and justice (Prisons excepted) in the hands of the Executive Government for a period of six years. Since this resolution was passed the Functions Committee as well as the Franchise Committee has already visited several provinces and in two of the major provinces it has been urged that full provincial autonomy should be granted there at once, namely the United Provinces and Bombay, in the former by the Provincial Congress Committee and in the latter by the non official members of the Bombay Legislative Council, among whom is such esteemed gentleman of known moderate views as the Hon'ble Mr. Gokuldas Parekh. We may assume that Bengal and Madras also will demand full provincial autonomy. In view of these facts the resolutions of the Congress on the subject may well be reconsidered.

India and the Results of the War.

But by far the most important event which has taken place since the Congress met is the happy termination of the war. In concluding their report on Indian constitutional reforms Mr. Montagu and Lord Chelmsford said, "If anything could enhance the sense of responsibility under which our recommendations are made it is a matter fraught with consequences, so immense, it would be the knowledge that even as we bring our report to an end far greater issues still hang in the balance upon the battle fields of France. It is there and not in Delhi or Whitehall that the ultimate decision of India's future will be taken. Happily for India and the rest of the civilised world that decision has now been taken. It was announced in the memorable utterances of the Premier referred to before in which he said "You are entitled to rejoice, people of Britain, that the allies, dominions and India have won a glorious victory. It is the most wonderful victory for liberty in the history of the world." How does this great event affect our positions? How far is India going to share the fruits of the glorious victory to which it has been her privilege to contribute? It is highly encouraging in this connection to remember how generous has been the appreciation expressed by the distinguished Premier and statesmen of Great Britain of the services of India to war. Let me recall a few of their utterances. Speaking in September 1914 Mr. Asquith the then Prime Minister of England said: "We welcome with appreciation and affection India's proffered aid in the Empire which knows no distinction of race or class where all alike are subjects of the King Emperor and are joint and equal co-workers of our common interests and fortunes. We hail with profound and heartfelt gratitude their association side by side and shoulder to shoulder with the home and dominion troops under a flag which is a symbol of the unity that the world in arms cannot sever or dissolve."

Mr. Bonar Law said: "I do not think we fully realize how much these Indians who have fought and died by the side of our soldiers, have helped us through these long months."

Speaking on the 9th of September Lord E. B. B. the then Lord Chancellor of England, said: "Indian soldiers are fighting for the liberty of humanity's great cause, hence things cannot be left as they are."

Speaking on February 1917 in the House of Commons Mr. Lloyd George said: "The contribution of the dominions and of India has been splendid. The assistance they have given us in the most trying hours of this campaign has been incalculable in its value."

In the introduction to Col. Merewether's "Indian Corps in France" Lord Curzon said: "The book describes the manner in which the forces and drafts and reinforcements by which it was followed, confronted themselves in the fearful struggle of 1914-15. That the Indian Expeditionary Force arrived in the nick of time that it is helped to save the cause both of the Allies and of civilization after the sanguinary tumult of the opening weeks of the war has been openly acknowledged by the highest in the land from the Sovereign downwards. I recall that it was emphatically stated to me by Lord French himself "the nature and value of that service can never be forgotten."

Speaking generally in the House of Commons Mr. Lloyd George said: "And then there is India. How loyally she has supported the British armies. The memory of the powerful aid which she willingly accorded in the hour of our trouble will not be forgotten after the war is over and when the affairs of India come up for examination and for action."

Speaking on the 8th of November last Mr. Lloyd George said: "These young soldiers, the dominions, fought bravely and contributed greatly and won their place at the Council table. What is true of them is equally true of great empire of India which helped us materially to win these brilliant victories which were the beginning of the disintegration of our idea, India."

Continued Page No. 12.

The Indian National Congress.

Pandit Madan Mohan Malaviya's Address.

(FROM OUR SPECIAL CORRESPONDENT.)

DELHI, December 26.

From the day His Majesty's message was received India urged with one voice that her valiant soldiers should be sent to France to be in the forefront of the conflict. Our late Viceroy Lord Hardinge, who trusted the Indians and who was trusted of them appreciated our proposal and with the foresight and courage that distinguished him he despatched the Indian troops to France. Both India and the Allies owe him gratitude for his act of statesmanship. Our troops saved the situation in France in 1914 and covered themselves with glory. The full value of the contributions of the Princes and people of India in money and resources remains to be calculated, but we know that it amounts over two hundred millions or three hundred crores. As regards our contribution in men, the Secretary of State for India stated the other day in Parliament that 11,61,789 Indians had been recruited since the war began and 12,15,338 men had been sent overseas from India and that of these 10,14,39 had become casualties. These are contributions of which we have every reason to be proud. More proud are we of the fact that throughout all these four years of trial and tribulation in the face of the extreme suffering which the war inflicted upon our people and even when the sky seemed to be much overcast, India remained unshaken equally in her loyalty to the King Emperor and in her readiness to do her utmost to help the Empire till the end. This is particularly noteworthy in the case of our Mussulman brethren. Everyone knows how deep are their religious sentiments towards Turkey and how profound their concern in everything that affects her. When therefore unfortunately Turkey was persuaded by the Central Powers to join them against our King Emperor and His Allies, the feelings of our Mahomedan brethren were put to the sorest test. No thoughtful Mahomedan could be indifferent to the fate which might overtake Turkey, but it must to-day be a source of the sincerest satisfaction to every Indian Mahomedan who loves his country and community, that the community did not at any time allow its religious sentiments to overpower its sense of duty to the King and to the Motherland that it remained firm in its support of the cause of the Empire. This is a fact of great moment in the history of our country. It is a matter for sincere thankfulness and congratulation to all our fellow subjects and ourselves.

Profound Thanks to the Almighty.

Before we proceed further let me ask you, men and women of all faiths whom it is my privilege at this moment to address and who worship our one common God under different names and in diverse ways, to join in offering him our humble and profound thanks that the war has come to a happy end and in praying it may prove to be the precursor of a lasting, just and universal peace. Let me next on your behalf and on mine, offer our loyal greetings and dutiful congratulations to His Majesty the King Emperor on the happy termination of the war. It gives us, Indians particular satisfaction to think that while the despotic monarchs of other lands have disappeared, our noble King Emperor exercising his beneficent power in consonance with the constitution of the country and the will of his people sits even more firm in the affections of the people than before. We also offer our cordial congratulations to our fellow subjects of the United Kingdom and their sturdy children in the dominions overseas on the glorious result of their efforts and sacrifices in the cause of liberty and right. If England had not joined the war and thrown her whole strength and resources into the fight like Belgium, France, it would long ago have been compelled to give up the fight and Germany's ambitions would have been realised. Great have been the sacrifices England has made but greater therefore is the glory she has won. I am sure you also wish to offer your cordial congratulations to the noble people of France who have won imperishable glory by sustaining the most splendid fight against tremendous odds in defence of their great land of liberty, equality and fraternity. We watched their struggle with the deepest sympathy and the sincerest admiration and it is a matter of particular pride and congratulation to us to think that our Indian Expeditionary Force was able to reach France in the nick of time to be of help to them and to save the cause both of the Allies and of civilization in the struggle of 1914-15. Lastly we must offer our thanks and congratulations to the great people of America whose unselfish entry into the war involving all the tremendous sacrifice of men and money it did, was the first tribute to the righteous character of the war which the Allies has been waging as well as the greatest contribution to the cause of liberty and justice. Humanity owes a deep debt of gratitude to America for the decisive part which she has played under the wise and firm guidance of its noble president in the overthrow of German militarism. Adopting the words of the president we must all thank God with the deepest gratitude that the Americans came into the lines of battle just at the critical moment when the whole fate of the world seemed to hang in the balance and threw their fresh strength in the ranks of freedom in time to turn the whole tide and sweep off the hateful struggle. It is our privilege and our pride to send our congratulations to the people of these great nations because our soldiers fought on the same side with them on the battlefields of France and Flanders and thereby established between them and us a comradeship in a righteous cause which we frequently hope will be the basis of lasting friendship between us. The hand of providence in the war, Ladies and gentlemen, to my mind the hand of providence is clearly discernible both in the development of this war and its termination. The world particularly the European world needed a correction and a change. It had been too much given up to materialism and had been too much outraged from spiritual considerations, it had flouted the principle that righteousness exalteth a nation. In spite of the vaunted civilisation of Europe some of its nations have been living in a state of international anarchy and their relations to one another and to the outer world have turned upon force. They have been dominated by an overpowering passion for wealth and power and in their mad pursuit of it have trampled

upon the rights and liberties of the weaker states and peoples. Spain, Austria and France each sought the mastery of Europe in the past. Germany attempted it now. England has not since the fifteenth century attacked the independence of any European state, but has befriended them when they have been threatened by their more powerful neighbours. But she too has followed a different policy in Asia and Africa. During the last half a century only she has waged wars to annex Egypt, the Sudan, the South African Republics and Burma besides several other minor wars. There have been great quarrels among the nations of Europe about markets and colonial possessions. There have been contentions between France and Germany for the control of Morocco, between Russia and Austria for the control of the Balkans between Germany and the other powers for the control of Turkey. These great rivalries among them have led them to live in constant fear of war and ever to keep themselves prepared for it. The earth has been groaning under the burden of big battalions and armaments. There have been treaties and alliances, but they were entered into to keep the balance of power among them. The determining factor in international relations has been force. Any nation which wished to attack another could do so with impunity if it made itself superior to that other in brute force. England had by a long course of events gained the highest position and power among the nations of Europe. She naturally wanted to maintain it at all costs. Her younger sister Germany became jealous of her and was fired with the ambition to overthrow her. For decades past she pursued a sympathetic policy of national development, military, naval, industrial, economic with the object of striking a blow for world power. She converted a whole nation into a wonderfully well organized, disciplined and equipped army. It is difficult to imagine how any nation can prepare itself better to carry everything before it by force than did Germany. She wantonly broke the peace of the world when she thought it was most advantageous for her to do so. Her force was strengthened by the forces of her stubborn allies. On the other side were arranged the forces of the allies, English, French, Russian, Italian, the people of the Dominions and of India. It is difficult to imagine a stronger array of forces on either side than there actually was in this war. If diplomacy had not led Russia to fall the allies, they might probably have succeeded earlier, but the purpose of the war would not have been served in that way. The war therefore went on in its grim horror. A few months before the termination of the hostilities, it seemed as if the Germans were going to succeed. The hearts of France and England and the rest of the Allied world trembled with fear that, in spite of all the combined effort of the allies and all the sacrifice which they had undergone for four years, the Germans were going to succeed in their wicked ambition, but they were not to succeed because they were in the wrong. Providence had decreed that the allies would succeed because they were in the right. But providence did not yet bless their efforts, for they had still to learn that the laws of Karma are inexorable, that "our acts, our angels are, good or ill, our fatal shadows that walk by us still".

Many of the allies also had too often in the past acted on

The Evil Principle that Might is Right

and not all of them perhaps were yet prepared to act in their dealings with all nations and peoples on the principle that right is might. At the special service of penitence and humble prayer held on the third anniversary of the war, the High souled Lord Bishop of Calcutta dwelt upon the fact that time and again the Allies had been held back from victory by circumstances which were not or could not be expected. And his Lordships said:—What was God saying all this while to our nation and empire? You must change before I can give you victory. "You must change", is addressed to the nation as a whole and to all the individuals of it. The United States of America joined with us and their adhesion makes the continuation of the war certain. Thus our nation is granted another chance to change itself. The same Divine demand is reiterated "You must change before I can give you victory". It was the evident purpose of Providence that the powerful nations of the world should undergo a moral birth and not only that this war should reestablish the principle that

Right is Might

but that international anarchy should be ended and warring nations of the world should agree to establish a moral order and a permanent arrangement among them to ensure just and fair dealings with one another and the rest of the human family in the future. For the accomplishment of this purpose it was necessary that the war should not end until America joined it and until the nations agreed to the peace proposals which were to be the basis of this order. It was therefore only when they had so agreed that Providence enabled America to come in at the critical moment to help the Allies and to turn the scale against Germany. This is not a matter of mere inference and argument. President Wilson has distinctly said that America did not come into the war merely to win it. As he put it she came in to be "instrumental in establishing peace secure against the violence of irresponsible monarchs and the ambitions of military coteries and make ready for a new order for new foundations of justice and fair dealing". We are about to give order and organization", said the great American who has evidently been appointed by God to be the Master Mason in building his new temple of international justice. "We are about to give order and organization to peace not only for ourselves but for other people of the world as well, as far as they will suffer us to serve them. It is international justice we seek, not domestic safety". He had outlined the basis of peace. The Allied Governments had accepted his proposals at once, the Central Powers when they could not help doing it and he is now at the conference at Paris

to help in the settlement of peace. As he recently said "Peace settlements which are now to be agreed upon are of transcendent importance to us and to the rest of the world. The gallant men of our forces on land and sea have consciously fought for the ideals of their country. I have sought to express these ideals and they have been accepted by statesmen as substance of their own thought and purpose. As the associated Governments have accepted them I owe it to them to see to it so far as in me lies that no false or mistaken interpretation is put upon them and no possible effort omitted to realize them. It is now my duty to play my full part in making good what they offered their lives and blood to obtain."

The Ideals of America.

Now what are the ideals that America has fought for? President Wilson stated them in the clearest terms in his memorable address to the Congress on the 9th of January last. It is necessary to recall them to mind. He said "The way of conquest and aggrandisement and secret understanding is past. We entered the war in consequence of the violations of right which touched us to the quick and made our life impossible unless they were corrected, and we would be secure against their recurrence. We therefore demand that the world should be made safe and fit to live in. All peoples of the world are in effect partners in this interest. Therefore the programme of the world peace is our programme." He then enumerated his new famous fourteen points. Briefly these were (1) open covenants of peace openly arrived at without any secret diplomacy, (2) The freedom of the seas subject to certain international conditions, (3) Removal of all economic barriers and equality of trade conditions among all peoples consenting to the peace and associating for its maintenance, (4) National armaments to be reduced to the lowest point consistent with domestic safety, (5) Free, open-minded and absolutely impartial adjustment of all colonial claims based on the strict observance of the principle that in determining such questions the sovereignty and interests of the populations concerned must have equal weight with the equitable claims of the Government whose title is to be determined, (6) The evacuation of all Russian territory and the securing to her of unhampered and unembarrassed opportunity for independent determination of her own political development and national policy, (7) The evacuation of Belgium and the complete restoration of her sovereignty, (8) The evacuation of all occupied French territories and the restoration of Alsace Lorraine, (9) The readjustment along clearly recognizable lines of nationality, Securing to Austria Hungary opportunities for autonomous development, (10) The settlement of the dispute of the Balkan states by mutual agreement and international guarantees of their political and economic independence and territorial integrity, (11) Securing sovereignty to Turkey over the Turkish portions of the present Ottoman Empire but assuring security of life and autonomous development to other nationalities now under Turkish rule, (12) The creation of an independent Polish State with international guarantees of political and economic independence and territorial integrity, (13) And the formation of a general association of nations under specific covenants for the purpose of affording mutual guarantees of political independence and territorial integrity for great and small states alike.

President Wilson

concluded his message to the Congress with the following summary of the ideals of America "an evident principle runs through the whole programme I have outlined. It is the

Principle of Justice

to all people and nationalities and their right to live on equal terms of liberty and safety with one another. Unless this principle be made its foundation no part of the structure of international justice can stand. The people of the United States could act upon no other principle and in vindication of this principle they are ready to devote their lives and honour and everything they possess. The moral climax of this culminating war for human liberty has come and they are ready to put their own strength, their own highest purpose their own integrity and devotion to the test. These noble sentiments are worthy of the great people of America and I am sure they have filled all lovers of right and liberty with gratitude and the hope of a better world. There have been attempts made before this to have international disputes settled by arbitration. There have been organizations made for preventing wars and preventing peace among the nations. But never before in the known history of the world has there been such a great attempt at establishing new foundations of justice and fair dealings among the nations of the earth, and at forming a worldwide organization to carry out the scheme. The great war was needed to bring this about. The fact that three such liberty loving nations as Britain, France and America are united in purpose to give effect to these proposals, and that Germany, Russia and all other nations concerned have accepted them is a matter for most sincere thanks giving and congratulation. If the proposals are carried out, as we must all hope and pray they will be, they will go far to establish a reign of righteousness among nations and usher a new era of peace on earth and good will among men. If this comes about the enormous sacrifices of life and treasure which the war has entailed will have been made to good purpose. I am sure, my countrymen, that you who are the inheritors of great spiritual civilisations most heartily and reverently welcome these proposals and that you will be willing to undergo any sacrifice to give them your cordial support. I would suggest that as representatives of one fifth of the human race and of this great and ancient land, we should sent to the gentlemen who are engaged in this holy task at Paris our respectful goodwishes and our fervent prayers for the success of their noble undertaking. I venture to suggest that we may also convey to them an humble expression of our willingness to contribute whatever lies in our power to the success of the scheme. We may assure them that thousands of our young men will gladly and gratefully enrol as soldiers of God in any international organization that may be formed to support the proposed League of Nations.

India and the Peace Conference.

You will remember, Ladies and Gentlemen, that when speaking of our contribution to the war Mr. Lloyd George had promised that India's necessities would not be

కైస్తవ కళాశాల

సాంవత్సరికోత్సవము.

డాక్టరు మిల్లరుగారి సందేశము.

మదరాసు కైస్తవ కళాశాల యొక్క సాంవత్సరికోత్సవ మహోత్సవము నిన్న సాయంత్రము ఆంధ్రులను మందిరములకు బయలుదేరుచు జరిగింది. సాధారణముగా జనసాక్షాత్తిను సాహెబులవారకు నాడు సభాధిపత్యము వహించిరి. కళాశాల పూర్వపు విద్యార్థులు ఇప్పటి విద్యార్థులు ప్రాధాన్యమును ఇతర తదితర లక్షణములను సభ నలంకరించిరి.

దైవప్రార్థనతో సభా కార్యక్రమము ప్రారంభమైన తదనంతరము సాంవత్సరికోత్సవమును సంఘ కార్యదర్శులగు మహామదు ఉస్మానుసాహెబుగారు, సభకు రాజాలమికి చింతిలించు సాంవత్సరిక మహోత్సవముపట్ల సామర్థాతిజ్ఞాపును కొంత మంది వ్రాసిన యుత్తరములను పఠ్యులకు చదివి వినిపించిరి.

అభ్యుత్థులు.

పిమ్మట కళాశాలకు స్వస్థిరచరణులగు మహామదు కాసు కళాశాలలో నున్న కాలమున అలవరచుకొనిన నుగుణములను వివరించు గంభీరస్వాసము విచ్చిరి.

తనరెండు దశయు మెట్లగు అభ్యుత్థుల స్వస్థికి ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు, కళాశాల సుక ప్రత్యేకయాదర్శములను కొనసాగించుటకు నెలకొల్పి బడినదనియు, ఆయాదర్శములను మాత్రము కార్యరూపమున తెల్పుచు నేగజేయుచున్నామని చదివిరి. స్వాధ్యాయులై కళాశాలకు తమ జీవితముల నర్పించుచున్న, ప్రాధాన్యము కనేటలకు కృతజ్ఞతను చూపిరి మిల్లరుగారి సందేశము.

అటుతరువాత ఎఫ్. ఎం. ఎస్. కాఫీలేగారు మిల్లరుగారికి స్వస్థిచెప్పిరి.

పిమ్మట మానసియులగు తనరెండు పిట్టడిగ్గుగారు డాక్టరు విలియం మిల్లరుగారు సాంవత్సరిక మహోత్సవము వకుగాను బంపిన సందేశము చదివిరి.

డాక్టరు మిల్లరుగారు దక్షిణహిందూస్థానమున ఆరాజకవీర్యము వెదజల్లబడుచున్న వని వినుటకు మిక్కిలి చింతించుచు, అట్టివానిని నామావశిష్టముచేయుటకు కళాశాలయందు చదువుకొనుచున్న విద్యార్థులు సర్వప్రయత్నములు చేయుటకు ముందంజవేసి ప్రార్థించిరి. రాజప్రతినిధి, రాజ్యాంగ సంప్రదిగారు భారతజేతమును రాజ్యాంగ ప్రవాళికను ప్రసాదించి నందులకు మిగుల సంతసించిరి. భారతీయుల పురోభివృద్ధికిగాను గమ్యస్థానము స్వరాజ్యప్రసాదమని నిజేతమును వ్రాసిన వారు చెప్పిమాటలతో తా మేకీభవించుచున్నామని మిల్లరుగారు నుడువుచున్నారని అయినను రాజ్యాంగ ప్రవాళికలోని సంస్కరణములు భారతీయులకు గమ్యస్థానమున జేర్చుటకు సహాయకారకై యుండునామని చర్చించుటకు తాము తగిన సామర్థ్యములను మిల్లరుగారి అభిప్రాయము, భారత జేతమునవలె స్వజేతమునకు వచ్చిన దానిగ భారతీయుల పరిస్థితులను కనుగొనుటకు విలువలిగినది కాదు. దీనికితోడు అంధత్వము సయితము సహాయకారకమైనది. కాని భారత జేతస్థితిగతులు అప్పుడప్పుడు వారి వీరియొద్దనుండి విరుటకు ట్టిమాడ, రాజ్యాంగ సంస్కరణములు భారతీయుల స్థితిగతులను కొంతవరకు కాకపోయినను కొంతవరకు ముచ్చి వారికి లాభదాయకములై యుండగలవని మిల్లరుగారి అభిప్రాయము. రాజ్యాంగ సంస్కరణములను బహు నెమ్మదితోడను కొంతముగను వివర్ణించుటయును, తొందరపడిన వారికి సుప్రార్థముగా మోసము రాగలదు.

తరువాత మిల్లరుగారి క్రిందివిషయాలను వివరించిరి:

రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో మనము చర్చించవలసిన ప్రశ్నలలో ముఖ్యమైనవి రెండుగలవు. అవి సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందు సుప్రార్థాధికారము ఇచ్చుచున్న వాటిని ఆలోచించుట మొదటి విషయము. భారతీయులు ప్రభుత్వమునందు పాటుపుచ్చుకొని స్వరంజ్రముగా పనిచేయుటకు రాజ్యాంగ సంస్కరణములు అనికాళములు కలుగజేయుచున్నవా అనునది రెండవ విషయము ప్రశ్నలకు నాఅంధత్వము నలన రెండవ ప్రశ్నకు నేను తగినవారీయ నాలకున్నాను. మొదటి ప్రశ్నపట్ల నాఅభిప్రాయమును కొంతవరకు తెలియజేయగలను. కొంతకాలమువరకు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము నేకజేతుములు, విజేతవ్యవహారములు చున్నగువానిపట్ల సర్వాధికారము లుండి తీరవలయునని నా నిర్దిష్టాభిప్రాయము. వీనినిబట్టి

సామ్రాజ్య అధికారమునందు అందరు అంగీకరించుచుండి తీరవలయునని నాఅభిప్రాయము కాదు. అంగీకారమును, స్వాతంత్ర్యమును సత్ప్రభుత్వ దర్శములలో మునిగి తేలికన వారతనను ఈ ప్రభుత్వము ను నిర్వహించుటకు సామర్థ్యమైన యెడలచాలాను. ఇట్టి ప్రభుత్వమును మనము జనానునందు మాడవచ్చును. కావున రాజ్యాంగ విషయముల పట్ల అభిప్రాయము నిచ్చునపుడు ఈ విషయములను భారతీయులు గ్రహించవలయును. భారతీయులే వాటిని వికాసమున తమ జేతమున వెదజల్లగలవనని నేపేక్షించిన యెడల సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారికి సర్వహక్కులు జేయుచు వారికి తోడ్పడవలయును. ప్రవాద్యములను కార్యరూపమున తెల్పుటకు సర్వదా నేగజేయుచుండవలయును. రెండుమును తెలుసులలో భారతీయులు తమ గమ్యస్థానమును చేరగలవని నా దృఢవిశ్వాసము.

డాక్టరు మిల్లరుగారి సందేశము చదువబడిన తదనంతరము టి. వి. కాకరన్నప్పిగారు కళాశాలలో చదివి (తనం చదువులోనున్న) ముగవలకు స్వస్థిచెప్పిరి. వి. నరసింగరావుమారుగారు స్వస్థికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

రావుసాహెబు రామకృష్ణప్పిగారు పఠ్యులకు, ఆస్య త్థులకు కందనములు సమర్పించుటతో సభ కార్యక్రమములు ముగింపబడినవి.

నిర్దోషులు

1895 సంవత్సరమున, తదిసంవత్సరములు పురుషత్వము వారి ఉస్మానుగారు తేసివెట్టుట నేతనాదనివదలుకొని, పురావీత కార్యమునై పూర్తి భించిరి. పిమ్మట సంఘసంస్కరణమునకు, కాంగ్రెసుఉద్యమమునకు నేను కృషిలను నారంభించి, అతరువాతి వత్సరమున న్యాయవాదిగా ప్రవేశించితిని. 1904 గవర్నరుగారు దివ్యజ్ఞానమును, నేనాంతియును అంగీకరించి, 1905 సంవత్సరమున జాతీయోద్యమమున జేరితిని. 1915 సంవత్సరమున సంఘసంస్కరణమున వర్జించి హిందూ మతస్వీకారము సెనర్పితిని. గత ఆగష్టు నెలలో బొంబాయి నగరమున జరిగిన ఆనవర కాంగ్రెసుసభకు హాజరి. గత సెప్టెంబరునందు ప్రజాహితజీవితమున వదలి వైచితిని. ఇప్పుడు నాకు 52 వత్సరముల వయసు. ఇక 5 సంవత్సరములు ఆర్యజేవాంత జీవితమునకును, న్యాయమునకును ప్రయత్నించెదను. ఇందు మూలమున నున జాతీయోద్యమములలో నేను పాల్గొననని అర్థము కాదు. ఇప్పుడు రాజకీయములే ప్రధాన విషయములు. మండల, రాష్ట్రీయసభల అహ్వన సంఘ సభ్యులుగ నుండును. ఈ 5 సంవత్సరములు నా న్యాయవాదిత్వమున వదలకు. బీనెటమ్మగారు, ఆరవింద ఘోషగారును వ్రాసిన నేదాంత గ్రంథములను యెల్లరును చదువుటగలరను. తంజావూరు, 19, డిసెంబరు 18 ఎన్. త. రామస్వామి.

మెట్లయగారు

ఆర్థికములమీ మా. లుగు 50 కేసు మెట్లయగారు ఈ క్రిందిలేఖ నన్ని పత్రికలకు సంపగించుచున్నారు. ఆయా, ఇటీవల 18 వతేదీని బొంబాయిలో జరిగిన భారతీయ వర్తక సంఘసభల సమాజేతము గూర్చి మీరు కొంత సమాచారమును పొందుచుండిరి. సభాభ్యుత్థులకు మా.సి.వి మెహతాగారిచ్చిన యుపన్యాసమునకు నేను చెప్పిన ప్రత్యుత్తరమునందు కొన్ని నిత్యసంగతులు నేను చెప్పినవి ప్రచురింపబడినవి. ఆ నిత్యసంగతుల పన్నును గూర్చి మాట్లాడుచు ఆపన్ను నేయుటకు నేనేమియు కారకుడను నానని చెప్పినట్లు ప్రచురించబడినది. ఇదిచాల తప్పు అంతరంగమైనది నేనుజేత మేనియులేను. సరిసమానముగ "నెహ్రూరీటీ" గలిగియుండిన "ఇండియన్ నెహ్రూరీటీ" లే నుంచినది నేనుచెప్పినట్లు ప్రకటింపబడినది. ఈవాక్యమున కేమియు అర్థములేదు. బహుశాకరెన్స్ నోట్లకుగూర్చి నేను చెప్పినవాక్యమున కిది సంబంధించి యుండనోవు. నేనుచెప్పి యుండిన: ఇండియన్ నెహ్రూరీటీను అనివరసయమున నోట్లకుగూర్చి నేనుటకు వీలయి పాపల "ఇన్వెస్టుమెంటు"లతో సమానముగ నుపయోగకరముగ నుండునెడల వాటికి నెట్టియా తేడము నుండనూడదు. ఈసారసాటును సరించిననే నెంతయు కృతజ్ఞుడను నుండగలను.

కలకత్తా నుండు జరిగిన న్యాయసాటిలలో "దారులీలండు" అను పేరగల యతడు మొదటి గిన్నెను, "జి.ఎ" అననకు రెండవ గిన్నెను, "మర్సర్" అననకు మూడవ గిన్నెను బడసిరి.

"సిన్హా టైము" పత్రిక.

సిన్హా యొక సాఖ్యమైన పత్రికేత! 19 తేదీని బలు వడిన "సిన్హా టైము" పత్రిక ఆదివారమునందీ ఏప్రిలు, 31 తేదీ వరకు నెలపు తీసికొందునని ప్రకటించుచున్నది. ఇంతవరకు అందలి సంపాదకులను చేయుచున్న తీర్మానము గాలిని, మంచునుగూర్చి విచారించుచు, క్రిష్ణమనును గూర్చి ప్రసంగించుచుండవచ్చును. ఇదియొక నిర్భయమగుటకు వీలులేను. ఏలనన, బాకీలన్న చందాదారులకు తమ బాకీలను తీర్చుకలెనని సంపాదకుడు హెచ్చరించుచున్నాడు. ఇది సందర్భమే! కాని, 1919 సంవత్సరమున వీరత్రిక నిర్భయంపదలమకొనిన వారలను కూడ చందాదారు ముందుక చెల్లించవలసినదనియు, "ఆలస్యావచ్చుకొనిన" అనియు హెచ్చరించుచుండెను. ఇదియొక దక్షిణ-మొక-సంపాదకుని కథనలెనున్నది ఆతడు స్కాట్లాండుకు జోనిలెనని కోచినప్పటి ఆశీసులు మూసివైచి తిరిగిచ్చిన పిమ్మట పత్రికను ప్రచురించెనని తెలుపుచుండెను. ఈతడు తిరిగిచ్చి తన ఆశుభవమును హాస్యరసభరతముగ వ్యాసముల వ్రాయుచుండెడివాడు. కాని చుండుముడు మాసముల చందాల వీయనంపినది ఆతడైన కోచిలేను. ఇంత వరకును సిన్హాపత్రిక లేమిచేయుచున్నది? "మదరాస్ మెయిల్" పత్రిక.

కావలెను. (1403)

లోయర్ నెకండరి గ్రేసుకుకు గారి నెకండరి గ్రేసు వరకుగాని చదివి (టెయిలరుగారు న్యాయములో చదివి పరీక్షయిచ్చిన ఉపాధ్యాయుని కావలి ఎలిమెంటరీ బాలికాసాతకాల ప్రధానోపాధ్యాయునిగా కావలసి యున్నది. జీతమునెల 1-5 రు 30 బ. కాపురముండుటకు ఇల్లుకొనికను. ఇంగ్లీషు తెలుగు రచ్చి యుండవలెను.

వి. కృష్ణస్వామిరావు, కాలాకాబోర్డు ప్రసిడెంటు, కావలి. (నెల్లూరుజిల్లా)

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు ఈనెల 28-వ తేదీవారం రాత్రి బెజవాడలో ద్రాపతి వస్త్రాసహరణ నాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు.

కుర్చీకొట్టు కావలసిన ఇతర గ్రామములు దయచేసి వారిసేట్లను ముందుగా నాగ్ క్రచేసికొనవలయును.

కారణం బ: ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము. సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుకావలసినది. అందరు చదివిజీవవలయును. కల 0-4-00 సాక్షిజీ కలు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాకావ్యాలయము. 7 తంబు శెట్టివీడి, మదరాసు.

మంచి గుణముగల తాత్త్రియోషధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యక్షమైనది.

1 పౌను నీసా రు 0-12-0.

చంద్రవర్ణగుటి

మూత్రవ్యాధులయందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-5 రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచియందు.

1 పౌను నీసా రు 0-10-0.

స్వవహారములన్నియునాం గ్నేయభాషలో జరుపవలయును

జాంఘా పార్వస్వాటిక

చదువు

అయుర్వేద యోషధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 3.

The Zandu Pharmaceutical Works

383 The Ayurvedic Pharmacists

Elphinstone Road, Bombay, 1

గుంటూరుమండల గ్రామోద్యోగుల మహాసభ.

తెనాలిలో సమావేశము.

(ఒక విశేషమును యొద్దనుండి)

21 తేదీన గుంటూరుమండల గ్రామోద్యోగుల సభ తెనాలిలోని కామ్రామ్మలభవనమున రావుబహదూరు చెవిటిగంటి వేటకు సుబ్బయ్యగారి యాజమాన్యము క్రింద మిగులజయప్రదముగ జరిగినది. సభకు తెనాలిలోని కొండలు న్యాయపాదులను, తెనాలిలోని బోర్డు వెసిడెంటులగు రజా సంకమేశ్వరరావు పంతులుగారు, చెన్నపురి నుండి శివస్థాన షివరాజుగారు (బాప్టస్టు) గుంటూరునుండి వెంగళపూడి నుబ్బాగారు (బి.ఎ.బి.ఎల్. జిల్లా సంఘ కాన్వేనర్) కొన్నూరు లక్ష్మీనారాయణగారు (జిల్లా సంఘ సంచాలకాధ్యక్షుడు) మొగల్లు కిల్లూ అయ్యగారి లిరుపతి రాజుగారు మున్నగువారు బంగోలు, బాపట్ల, తెనాలి, రేపల్లె గుంటూరు, సత్తెంపల్లి, నర్సారావుపేట, మాన్మల తాలూకాల నుండి నూరుమంది గ్రామోద్యోగిలు, నూరు 200 మంది ఇతర ప్రేక్షకులు సభనందుండిరి. ఒక్క విశేషముగా కాతప్ప గుంటూరుమండలములోని మిగతా తాలూకాలనుండియు ప్రతిభలు సభకు వచ్చెను. మండలములోని గ్రామోద్యోగియు లింతమంది యొక సమావేశమున కిదియ ప్రథమ మని చెప్పవచ్చును.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు భాగ్యకుల దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిగారు సభాసమల నాహ్వానము చేయుచు, మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు ప్రకటించిన గ్రామోద్యోగియుల సరణి బిల్లు గూర్చి యుపన్యాసమును జరిపిరి.

అనంతరము పేరాల కర్ణం రావుల లోక నాథంగారిచే ఉపాధిపతి పదవికి తొలుతావారికి కొండటి గ్రామోద్యోగియు లచే బలపఱపబడి, సర్వజనాంగీకారము బడసిన తరువాత కరతాళములు మిన్నముట్ట జనుజనుధ్వనిములు చెలంగ రావు బహదూరు చెవిటిగంటి వేటకు సుబ్బయ్యగారు సభాధిపత్యమును వహించి తమ యుపన్యాసమును జరిపిరి. వీరు తమ యుపన్యాసమునందు కరణముల కష్టములను గూర్చియు, వారసత్వపు హక్కులను గూర్చియు, పూర్వము గ్రామోద్యోగులకు గల దర్జా, గౌరవము, పలుకుబడిని గూర్చియు, ప్రస్తుతపు హిస్సాఫీసు గురించియు, చక్కగ వివరించి నూతనముగ విమర్శనార్హమై, ప్రకటించబడిన గ్రామోద్యోగియుల సరణి బిల్లు ఆక్రమము, అనర్థము, అవసరము తగు సమాధానము లతో ఖండించిరి. వీరియుపన్యాసము సభ్యుల కమితోత్సాహమును గలిగించెను.

అగ్రాసనాధిపతి సభాంశ ప్రసంగమున ఆంధ్రోద్యమము అదిని స్థాపించబడినపుడు దారి కెట్టి అభ్యంతరములు గల్గినదియు, రాజుగారు అది ఎట్టి మహోత్సాహమున ఉద్యమమై భగవంతుని కంఠకు భావప్రయుక్తగా ప్రార్థన విధి జను మార్గదర్శకమై, వాతావరణమున ప్రకాశించినదియు, తుదకు శాంతియు మహాసభవారే ఆంధ్రోద్యమ ప్రభుత్వ రాష్ట్రముగ పేర్కొనబడినదనియు, అటులనే ప్రభుత్వమున విష్ణు పరంపరలను నెమ్మొగ్గినను కడపట భవిష్యములు గలుగును గాన గ్రామోద్యోగియులు మిగుల పట్టుదలతో తమ కార్యములను కొనసాగించులెనని చెప్పి సభను విడిచిరి.

బాపట్ల కర్ణం శిఖరం చలపతిరావుగారు సభను ముందుకు బాపట్లలో జరుపుదుమని సభకు ఆహ్వానము జేసిరి. రావుల లోకనాథంగారు దానిని బలపఱచిరి.

మరునాడు 22 తేదీన ఉదయమునందు కొండలు గ్రామోద్యోగియులు సమావేశమై గుంటూరుమండల గ్రామోద్యోగియుల స్థాయిసంఘము నొకదానిని నేర్పాటు చేసిరి. దానికి పేరాల కర్ణం రావుల లోకనాథంగారు అధ్యక్షులుగ, గుంటూరు గ్రామమునను గాను ఉపాధ్యక్షులుగ, బంగోలు డివిజనుకు బాపట్ల కరణం శిఖరం చలపతిరావు గారు, తెనాలి డివిజనుకు శివరాజు కర్ణం ఎల్లాప్రగడ నుబ్బాగారు, గుంటూరు డివిజనుకు మంగళగిరి తనసముగారు, నర్సారావుపేట డివిజనుకు గన్నకరం కర్ణం దయ్యవరం వేంకట నామయ్యరావుగారు, కార్యదర్శకులు నుడువట్ల తీర్థానించుకొనిరి.

సభాధ్యక్షుని యుపన్యాసము నుండి క్రింది సంకతులు ముద్రితములు:—ప్రభుత్వమువారిపై మద్రాసు సంకపా

రంపర్య గ్రామోద్యోగుల ఆప్తును సమించి త్వస్థత్వపు ఖచితమైన విధిని తొలగించుటకు నవరమేల కలిగెను? త్వస్థత్వపు ఖచిత విధిని ఖచితముగా నవలంబింపుట ప్రభుత్వమునకు అయాజులుంబులు వారికిని లాభకరమయినది కాదా? గ్రామముననేను? నిర్ణయమైన హక్కులు కలిగి నేనయ్యి, బంజరు, అవేవి భూములు గల ప్రదేశమై యున్నది. ఏ గ్రామముజూచినను కరణము; కావు అగ్రామోద్యోగులు లేని ప్రదేశము కనబడదు. కావు అనగా వెత్తనదారు, వెట్టి అనియు, మానసముఅనియు, వెద్దరెడ్డిఅనియు నామాంతరములు కలవు. గ్రామములోని తగవులు పయిసలుచేయుట, గ్రామ సంరక్షణకు సంబంధించిన పోలీసువ్యవహారము మమ్మక్కుచేయుట, గ్రామములో వసూలుకావలసిన సర్కారు రివిన్యూ వగైరాలు వసూలుచేయుట, సగటున గ్రామప్రయోయాధి ప్తిధికారకు నవరమైన అన్ని పనులు నెఱవేర్చుట మొదలుగా గల అధికారములు కలిగియుండును. ఇవి ఇతరులవలన సగముగానా భాగమురంజకముగాను జరుగ నేరదు. వసూలువిషయమై ఎన్ని వట్టులున్నను వానివిట్టి ఖచితముగా వసూలు జరిపే యెడల ప్రజాకంటకుముగానుండును. ప్రభుత్వము దురురాగము కలుగ నేరదు. ఇట్టి యుద్యోగములకు నితరులు నిమిషపలదిన వారు ఖచితమై చట్టములను వెట్టి ప్రజల కహితులు కావలసి వచ్చును గణ్యత సంపాదించుట దుర్లభము.

ఇదిగూర్చియు నెట్లు సమకూరును? గ్రామోద్యోగుల మతపారంపర్య హక్కును త్వస్థత్వపు క్రమవికాస హక్కును కరణయందుండుటకు వేరొకటిలేదు. అందులనే 1881 సం. డిసెంబరు 6 రిఫర్మేషన్ హక్కును చేయునపుడు గ్రామోద్యోగములు మంతా క్రమవికాసప్రకారము సంక్రియించునదియనియు అది నూతనముగా నేర్పాటు చేయబడిన హక్కు కాదనియు అనాదిగంచి అనుభవముగా నచ్చుచున్న హక్కుఅనియు అసంగతినే తాముగీకరించి వెల్లడి చేయుచున్నామనియు అట్టి యుద్యోగములయందు దెట్టిగోపములు లేవనా బలపరచుటకు ఆరెన్యూమెంట్ కానించినట్లును స్పష్టముగా చెలియవలసియుండెను.

బిల్లు అవసరములేదనియు హానికరమైనదనియు దొరతనము వారికి చెలియవలయును సభవారి ముఖ్యోద్దేశమైనట్లు వెంటనే తెలియపరచలేదు. మరియు గ్రామోద్యోగములు నియమించు విషయములో డిప్యూటీ సెక్రటరీ ద్వారాను తనాలో ద్వారాను అధికార మివ్వ బడుననియు, సమీపి దావాలలో రెండవ అప్పీలు తీసికేయదుననియు చెలియవచ్చుచున్నది. ఇంతకన్న ఘోరమైనది వేరొకటిలేదు. ఈ అధికారములు డిప్యూటీ కలెక్టరు గ్రేసుకు తప్పక తర్జావారికి కలుగజేయు నీతికి దేశముకురాలేదు. అట్లు చేయుటవలన గ్రామోద్యోగియులకు కంటకము గాను వారిదర్జాను హానికరముగానుండును.

ఒక ఉద్యోగమును గురించి డివిజనల్ ఆఫీసర్లక విధముగా ఎక్స్ హ్యూటీవ్ ఆర్డరు చేసినను సివిల్ కోర్టులో సమీపి ఆర్డర్లను రద్దుచేయుటకు ఆయాజుడైనదర్జ దావాలుజేసి రద్దుపరపించుటకు నెట్టిమధికారము లాండన్ ఆఫీసుననే డిప్యూటీ కలెక్టరువారి ఆర్డరుమీద వారి కోర్టులోనే సమీపిదావాలు తెచ్చి హక్కు స్థిరపరచుటకు నే అధికారమును ఆ తీర్పుమీద రెండవ అప్పీలు హక్కును ఏ విధముగాను రద్దుపరచలేదు. అట్లు చేసినయెడల ఉద్యోగము విషయమైచేయబడు ఆర్డర్లు అన్నియు నలుసులవలె నుండెను.

సభయందు క్రింది తీర్మానములు జరిగినవి:

మద్రాసు దొరతనమువారు 1894 సంవత్సరపు మద్రాసు స్వాతంత్ర్యముల సభుభరి ఆప్తును, 1895 సంవత్సరపు మద్రాసు సంకపారంపర్య గ్రామోద్యోగముల ఆప్తును సమరంబ దించి ప్రకటించినదిల్లును జనసామాన్య విమర్శనకు విచ్చి యున్న అసకాళము చూపినదియు 1919 సంవత్సరము జూన్ నెలఖరవకుతు చురల సకకాళ మిప్పించ వలయుననియు గవర్నరు వెంటువారి కోరుటకు యీ కోరికను వెసిడెంటుగారి సంతకముతో తంతినార్దవ్వారా దొరతనమువారికి చెలింపుటకు సభవారు కోరిరి.

గ్రామోద్యోగులతో సరాసరి సంబంధము కలిగినట్టియు వారిలో నభిప్రాయభేదము నెవ్వకు కలుగుచుండునట్టియు డిప్యూటీ సెక్రటరీ ద్వారాను తనాళి ద్వారాను వారిని పదవులనుండి తొలగించు సభికారము నిచ్చుట సమంజసము గానేరదనియు వారికి కలుగు అభిప్రాయభేదముల సమంచుటకు కలెక్టరుగవదనికి తప్పకయినవారికి అధికారము నివ్వవలదని ప్రభుత్వమువారిని సభవారు ప్రార్థించిరి.

గ్రామోద్యోగుల ఆప్తులో 10 శేక్సులలో ఎఫ్.జి. క్లాజులను నూతనముగ జేర్చిండున నేర్పడబోవు అసర్వతల అవకాశములు, అందు రెండవదాని క్రింది నియమములు బహువిశాలములై అస్పష్టముగ నున్నందున అధికార్థకు అగ్రహారాశ్రులైన వారందరను తీసికేయుటకు మీలు గలుగుచున్నదనియు, దగాలును నేరములును చేరుక ఆపత్కాలమునందు అన్ని కోరికలనువారిని ఉద్యోగములనుండి తొలగించుట సంభావ్యముకాదనియు సభవారు రభిప్రాయుడి నై సవరణలను రద్దుచేయించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించిరి.

మైనర్లు రిజిస్టరీ చేయించి వారి మైనార్టీకాలముందు వారితరపున నెవనైనను నియమించు వసతిని తొలగించుట న్యాయముకాదనియు అందులన వారసత్వపు హక్కులకు భంగము కలుగును గనుక అట్టి సూర్యుల రద్దుచేయించవలెనని సభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించిరి.

అవిభాజ్యమైన ఆస్తికి హిందూభాగ్యవారము త్వస్థత్వమును సంక్రియించునని తీర్పుల ప్రకారము విధియించబడి యుండగా నిష్పాదీని తగుముకు తొలగించుట కాశ్రుగయద్దమయి సవరణ 14 "శాశ్వతముడై ట్టి శాశు తలచు చున్నది" అను పదములవలన మితితెరి అర్హులులగు తగుదలను కారణమగుననియు సభవారు రభిప్రాయుడి లంకణము రద్దుచేయుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి.

ఇదివరలో గ్రామోద్యోగులకు లెక్కగారి యుత్తరపులమీద రివిన్యూబోర్డువారికి అప్పీలుచేసినట్లు కొంతమంది అధికారమును తొలగించు రివిజన్ పిటిషన్ బాఖుచేసిన కొను అధికారమును మాత్రమే యిచ్చుటకై వేసిన సవరణలన న్యాయముపూర్తిగా జరుగ జాలదనియు, ఉద్యోగరక్షమును రాబట్టుకొనుటకు సివిల్ కోర్టులో దావా తెచ్చుటకు గ్రామోద్యోగులకు మండు అధికారమును తొలగించుట న్యాయ పరిపాలనకు విరుద్ధమనియు సభవారు రభిప్రాయుడి నై సవరణలను రద్దుచేయవలయునని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించిరి.

గ్రామోద్యోగుల హక్కులను సంక్షింపించుటకు వారి కష్టభారములను ప్రభుత్వమువారికి విధించుటకును ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమువారు జేయుచున్న సవరణల గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి మహాజల్ల పంపుటకు దిగున నుదహరించబడిన వివిధతాలూకాలలోని గ్రామోద్యోగులతో గుంటూరుమండల స్థాయిసంఘము నేర్పాటు చేయుటకు సభవారు సమ్మతించిరి.

301 పాఠ్యపు వేంకటాచల విశేష

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకముయందర కస్తూరిమూత్రల నిష్పత్తివనుచు రికింపుము.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది నీసాని విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; యర్పా, సింజి, మలియన్టీ, గోవా, ఫిజీ, బెలెంజీ, ఈస్ట్రాఫ్రీకా, తున్నీ, ప్రదేశములవారు మాడ నీ సిద్ధాంతమును, తమకొనించుకొన్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయుక లోకమును వార" కస్తూరి మూత్రల నీసాని యింటు నున్నయెడల. మాటికి తైమ్మల సమయమును, నిరీక్షించి, మొదలెట్టుకొనుట శిష్టసాధనము.

శిరము, శిరవారము, అక్షిరము, హృదయవారము, మాంద్యము, మలబద్ధము, కర్మ, గజము కొమ్మ, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, ఎప్పు డిద్దలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతముల నేవనవే శాస్త్రవ్యయగా పోయి గుణము గలుగుచును.

తైమ్మలలో వడకవిధముల గునట్టియు నువయోగి తమలగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యామధనమును తమము చేయుచుండుదురు.

శిష్టవైద్య యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి నీసానియు దును ఉండును; మాచి తీసికొనవలెను.

అనుమానములేదు, ప్రతి నీసానిలో గూడ, ముందును. 260 మాత్రలన్న నీసాని తలమునుగ్రహించు.

నీ సీసాని కొకసం తైమ్మల కొన్ని మా 1-2-3

2. నీసాని కొకసారి కొనిన 2-14-0

3. నీసాని కొకసారి కొనిన 5-5-0

నమ స్తోగములకు మావట్ల అయ్యుర్య్య

దియ సిద్ధాంతములు తొందరము.

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

